

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΣ Θ'

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1931

ΑΡΙΘ. 1-2

ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Αριθ. { πρωτ. 77439 / διεκπ. } Έν Αθήναις τῆ 12 Δεβρίου 1930

Πρὸς

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν

Ἐδχαριστῶν θερμῶς τόσον τὴν ὑμετέραν Μακαριώ-
τητα ἔσον καὶ τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-
λάδος διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς δράσεως τοῦ Ὑπουργείου
ἐπιβεβληγμένη γνῶμην τῆς, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ πληροφο-
ρήσω ὑμᾶς ὅτι κατὰ τὸν νόμον 4373 τὰ θρησκευτικὰ
καὶ ἐκπαιδευτικὰ τοῖς γυμνασίοις διδάσκονται ἀποκλειστικῶς παρὰ
θεολόγων καθηγητῶν, πράγματι δὲ εἰς ὅλα τὰ γυμνά-
σια τοῦ Κράτους ὑπηρετοῦν τοιοῦτοι εἰδικοί καθηγη-
ταί. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἡμιγυμνάσια, εἶνε μὲν ἀληθές,
ὅτι κατὰ τὸν νόμον ἐν ἐλλείψει μόνου φιλολόγου δὲ-
σμεῖται νὰ διορισθῶν ἐν αὐτοῖς πτυχιούχοι τῆς Θεο-
λογίας, εἰς τὴν πραγματικότητά ὁμως συμβαίνει ὥστε
καὶ τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπηρετοῦν θεολόγοι μέχρι
ἑνὸς σημείου μάλιστα ὥστε καὶ διαμαρτυρίαι νὰ ἀκού-
σονται διὰ τὴν τοιαύτην πληθῶραν τῶν θεολόγων κα-
θηγητῶν. Ἄλλως τε, ὡς γνωστόν, τὰ ἡμιγυμνάσια
ἐπιτελοῦν μεταδατικά σχολεῖα τὰ ὅποια συντόμως θὰ
καταργηθοῦν.

Ὁ Ὑπουργός
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΙ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΣΙΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ (Συνέδριον Λάμπενθ)

1. ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Συνδιάσκεψις γενομένη ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Λάμ-
πενθ τὴν 15ην Ἰουλίου 1930 μεταξὺ ἰδιαίτερας Ἐπι-
τροπῆς ἐξ Ἐπισκόπων μελῶν τοῦ Συνεδρίου τοῦ
Λάμπενθ καὶ τῆς Ἀποστολῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἀνα-
τολικῶν Ἐκκλησιῶν.

- Οἱ ἀκόλουθοι ἦσαν παρόντες :
- Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας
 - Μητροπολίτης Θωατείρων
 - Μητροπολίτης Ἐπιφανείας
 - Ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου
 - Ἐπίσκοπος Νόβι-Σάδ

- Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βουκοβίνης
- Ὁ Ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου
- Ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας
- Ὁ Μ. Ἀρχιμανδρίτης Μ. Κωνσταντινίδης
- Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σάββας Σοβιέτωφ
- Ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας Ἐπί-
σκοπος Ζνεπόλης

- Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester
- Ὁ Ἐπίσκοπος Atlanta
- Ὁ Ἐπίσκοπος Chichester
- Ὁ Ἐπίσκοπος Graig Steward (Chicago)
- Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Dublin
- Ὁ Ἐπίσκοπος Αἰγύπτου καὶ Σουδάν
- Ὁ Ἐπίσκοπος Fulham
- Ὁ Ἐπίσκοπος Gibraltar
- Ὁ Ἐπίσκοπος Guildford
- Ὁ Ἐπίσκοπος Montreal
- Ὁ Ἐπίσκοπος Νασσῶ
- Ὁ Ἐπίσκοπος N. Indiana
- Ὁ Ἐπίσκοπος Rhode Island
- Ὁ Ἐπίσκοπος N. Michigan

Μετὰ προσευχὴν ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐχαι-
ρέτισεν ὡς Πρόεδρος τὴν Ἀποστολὴν καὶ ὁ Πα-
τριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπήντησεν ἐξ ὀνόματος αὐτῆς.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐξεδήλωσε τὸν ζῆλον
ὅπως ἡ συνδιάσκεψις διεξαχθῆ οὕτως ὥστε νὰ ἐπι-
φέρῃ στενωτέρας σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν
ἐπὶ σκοπῷ μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας καὶ ἐν τέλει
ἐνώσεως. Προσέθηκεν, ὅτι θὰ ἀπαιτῆτο περισσότερος
χρόνος τοῦ δυναμένου νὰ διατεθῆ νῦν ἐὰν ἠθέλομεν
νὰ ἐξαντλήσωμεν τὰ πολλὰ δύσκολα ἐρωτήματα, εἰς
τὰ ὅποια θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ δοθῆ ἀπάντησις. Τού-
του ἕνεκα προὔτεινεν ὅπως δοθῆ ἀπάντησις κατ' ἀρ-
χάς εἰς τὸ ἕκτον τῶν ἐρωτημάτων τὰ ὅποια ἐτέθησαν
πρὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀποστολῆς δηλ :

Ἄν ἡ Ὁρθ. Ἐκκλησία θὰ συγκατετίθετο εἰς τὸν
διορισμὸν κοινῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις μέλλει νὰ ἐξετάσῃ
δογματικὰ ζητήματα.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐπεθύμη νὰ γνωρίζῃ ἂν ἡ Ἀπο-
στολή θὰ ἠνῴσει τὴν σύστασιν τοιαύτης κοινῆς Ἐπι-
τροπῆς ἂν ἠθελε προτείνει αὐτὴν τὸ Συνέδριον τοῦ
Λάμπενθ.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐξ ὀνόματος τῆς
Ἀποστολῆς ἀπήντησεν ὅτι δέχεται τὴν πρότασιν ταύ-
την.

Πρῶτον Ἐρώτημα.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester προσέβη τότε εἰς συζή-
τησιν τῶν ἐρωτημάτων, τὰ ὅποια ἐτέθησαν ὑπὸ τῆς
Ὁρθ. Ἀποστολῆς.

1. Οι όροι μυστηριακής έπικοινωνίας οι συνταχθέντες και δημοσιευθέντες προνοία της υπό τόν 'Αρχιεπίσκοπον 'Επιτροπείας επί των 'Ανατολικών 'Εκκλησιών θεωρούνται υπό της 'Επιτροπής του Συνεδρίου του Λονδίνου ως διαφράζοντας τό φρόνημα της 'Αγγλικανικής 'Εκκλησίας και άν μή, και και έν τίνε διαφέρουσι τού φρονήματος αούτης;

Οι 'Επίσκοποι Fulham, Gibraltar, W. Michigan, N. Indiana, και Nassau, κατόπιν σύμφωνον, ότι οι όροι κατ'εξ μέρους απορριπτόμενοι έπισημως προς τας διαφορούς επαρχίας της 'Αγγλικανικής 'Ομολογίας, κατά την κρίσιν αυτών απορριπτοσασαίνουσι τό πνεύμα και την διδασκαλίαν της 'Αγγλικανικής 'Εκκλησίας. 'Ο Πατριάρχης 'Αλεξάνδρου δήλωσεν, ότι οι όρυσέντες όροι δεν εδημοσίωσαν έν πύθε διακρίσειν εν εις τας αυτοκαταστάσεις 'Αρχ. 'Εκκλησίας ένκει τής δυσχερούς θέσεως, έν η εφίσταται το Ολοσφ. Πατριάρχειον, καθ' ην έπληρη εντοι κοινότητα, ελλ' ότι η 'Αποστολή θεωρεί αυτους ως πρώην συζητήσεως, άν ή ύπόταξη να βαλπωθώσι πως ίσως έν τη 11η παραγράφω (περι Θ. Εδωχαριστίας) και τη 12η (περι τών χειροτονιών της 'Εκκλησίας). 'Ο Πατριάρχης όσαύτως; εδήλωσεν, ότι τά σημεία, εφ' όν ζητούσι παρατήρω πληροφορίας, περιέχονται έν τούς ερωτήμασιν 4φ και 5φ του 'Ορθοδόξου ερωτηματολογίου.

IV. Δέχεται ή 'Αγγλικανική 'Εκκλησία την χειροτονίαν ως μυστηριον και τόν κατ' αδιόριστον διαδοχην σύνδεσμον αούτης μετά τών 'Αποστόλων;

V. Δέχεται, ότι ο άρτος και ο οίνος γίνονται Σώμα και Αίμα Χριστού και ότι η προσφορά της Θ. Εδωχαριστίας είναι θυσία πνευματική έκστασήριος υπερ ζώντων τε και νεκρώτων;

'Ο 'Επίσκοπος του Gloucester τότε προέβλεπεν, όπως οι προσαθέντες όροι παρακαμφθώσιν εις την μέλλουσαν κοινήν 'Επιτροπήν ή ως θά ύλοβάλλη έκθεσιν προς έκασεραν τών 'Εκκλησιών.

'Ο Πατριάρχης εδέχθη την πρότασιν καύτην.
Δεύτερον ερώτημα.

'Ο 'Επίσκοπος Gloucester ανέφερε τό δευτερον ερώτημα της 'Ορθοδόξου 'Αποστολής έχον ως εξής:

II. Ποίον είναι έν τη 'Αγγλικανική 'Εκκλησίαι τό αυθεντικόν σώμα τό εγκρίτως άποφασίζον επί διαφορών πίστεως;

'Ο 'Επίσκοπος του Gloucester εδήλωσεν, ότι η τελική αυθεντική άπόφασις έν ζητήμασι διδασκαλίας έν τη 'Αγγλικανική 'Εκκλησίαι θά άνήκει εν τούς έπισκοπους συνεργουμένους εις Σύνοδον, και ότι η άπόφασις αυτών καθίσταται οριστικώς έγκυρη, άν γίνη άποδεκτή υπό τών Συνόδων όλων τών επαρχιών και 'Εκκλησιών της 'Αγγλικανικής 'Ομολογίας. 'Επηκολούθησεν εις γενικήν συζήτησιν, εις ην μετέσχον ο Πατριάρχης, ο 'Αρχιεπίσκοπος Δουβλίνου, ο 'Επίσκοπος του Rhode Island, ο 'Επίσκοπος Gloucester, ο 'Επίσκοπος Nassau, ο Μητροπολίτης Ουασιγτων, ο 'Επίσκοπος Atlanta, ο Μητροπολίτης Βλακοβίνης και ο 'Επίσκοπος Νόρι-Σάβ. 'Εκταθείσης της καταστάσεως έν ταις διαφόροις επαρχίαις

της 'Αγγλικανικής 'Ομολογίας, καταδείχθη ο Γεν. Σύνοδος έν τισιν επαρχίαις περιλαμβάνει λαϊκούς επί συμβουλευτικώ σκοπώ, αλλά καχοσμάτως από του σώματος τών έπισκόπων, εις άπόφασιν ή τελική και κρατούσα άπόφασις, ως η οριστική έκθεσιν έν προκειμένω. 'Ο 'Επίσκοπος Gloucester δηλοί, ότι η 'Αγγλικανική 'Εκκλησία αποδίδει μεγάλην σημασίαν εις την συνεργασίαν λαϊκών.

'Εν τέλει ο Πατριάρχης εδήλωσεν, ότι η 'Ομολογία αναμένει παρά της 'Εκκλησίας της Γαλλίας δήλωσιν, έν η θά έάγετο δια έν ζητήμασι αυτών αυθεντική άπόφασις, θά άνήκειν εις τό σώμα τών έπισκόπων χωρίς έν τούτοις ν' άποκοπή η συνεργασία και η συμβουλή κλήρου και λαϊκών.

'Ο 'Επίσκοπος Gloucester συνεχίζον εδήλωσεν ότι οι 'Αγγλικανοί 'Επίσκοποι είναι έτοιμοι ν' άποδοχθώσι την δήλωσιν αυτήν ως ορθήν έκφρασιν 'Αγγλικανικής θέσεως.

'Ο Πατριάρχης εφάνη ικανοποιημένος έκ άπαντήσεως καύτης.

Ερώτημα τρίτον.

'Ο 'Επίσκοπος Gloucester ανέφερε τό τρίτον ερώτημα έχον ως εξής:

III. Εάν μέλος η της 'Αγγλικανικής 'Εκκλησίας κηρυχθή εναντίον της πίστεως της 'Εκκλησίας, όποις και πώς καθορίζεται η θέσις αυτή έν τη 'Εκκλησίαι;

'Απαντών εις τόν 'Επίσκοπον Gloucester ο Πατριάρχης εδήλωσεν ότι μέλος σημαίνει πρώτον τούς έπισκοπους, εις τούς άλλους κληρικούς τρίτον τούς διδασκαλικούς τών θεολογικών σχολών και τέταρτον τό καθόλου σώμα τών πιστών.

'Ο 'Επίσκοπος Gloucester εδήλωσεν, ότι η 'Εκκλησία της 'Αγγλίας δεν εννοεί τας επί αίρεσι καταδίαις και προθυμείται όπως παρέχη έλευθερίαν και η μέθοδος, ην ακολουθεί ως κοινήν εν δημοσία συζητήσεως και κατ' ίδίαν παραστάσει έν δικαστικόν μεθόδων. Η τελική άπόφασις έν τούτοις άνήκει εις τα 'Εκκλησιαστικά Δικαστήρια. 'Αναφερο τό παράδειγμα του Edward King έπισκόπου Lincoln, όστις εδικάσθη υπό του 'Αρχιεπισκόπου Καντεμβουρίας μετά 5 έπισκόπων ως παρεδρον 1889 και ο 'Επίσκοπος Atlanta εμνημόνευσε τας περιπτώσιν του 'Επισκόπου Brown, όστις τελικώς εδικάσθη υπό τών έπισκόπων επί αίρεσιν έν ταις 'Ηνωμέναις Πολιτείαις.

'Ο 'Επίσκοπος Gloucester παρατήρω εδήλωσεν ότι έν 'Αγγλίς Ιερους ή δικασνος θά εδικάζετο υπό του έπαρχιακού δικαστηρίου και δευτεροβάθμιον υπό του επαρχιακού δικαστηρίου. 'Εξηγήσεν, όπως του συνόδου 'Εκκλησίας και Πολιτείας κρείσσον κείται τό δικαίωμα αναθεωρήσεως άποφάσεων εκκλησιαστικού δικαστηρίου πριν η πράξις ην άδειαν της Πολιτείας προς έκτέλεσιν αυτών. 'Εν 'Αμερική ο 'Επίσκοπος του Rhode Island εδήλωσεν, ότι Ιερους δικάζεσαι υπό δικαστηρίου κληρικών, της άποφάσεως άπαγγελλομένης υπό

επισκόπου, η δὲ ἐκκλησία γίνεται εἰς ἐπαρχιακὸν δι-
καστήριον, τοῦ σώματος τῶν ἐπισκόπων ἀποτελοῦν
τὸ ἀνώτατον δικαστήριον.

Ὁ Πατριάρχης καὶ ἐνταῦθα ἐξέφρασε τὴν ἱκανο-
ποίησίν του. Προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ διεξαγωγή τῆς δί-
κῃς εἶναι ὁμοία ἐν τῇ Ὁρθ. Ἐκκλησίᾳ, τοῦτέστι
σηγνῆται νοθεσία, εἶνα δίκη καὶ ἀπόφασις. Ἐν
ἐπιπτώσει Ἐπισκόπου ἢ ἀπόφασις λαμβάνεται ὑπὸ
ἑκα ἐπισκόπων, ἐν περιπτώσει δὲ ἱερέως ὑπὸ
πνευματικῶν δικαστηρίων τῆς ἐπαρχίας. Ἐὰν τὸ
ἔγκλημα εἶναι ἀνεπανόρθωτον ἐπακολουθεῖ καθά-
ρως τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἱερέως, ἀποκοπὴ ἀπὸ
τοῦ σώματος (ἀφορισμός) τοῦ λαϊκοῦ. Ὁ Ἐπίσκο-
πος Gloucester ἐδήλωσεν, ὅτι ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ
ἐκκλησίᾳ ὁ Ἐπίσκοπος κέκτηται τὴν ἐξουσίαν ν'
ἀπορίσσει λαϊκὸν κατόπιν σχετικῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ
ἱερέως, καίτοι συνήθως οἱ λαϊκοὶ ἀφορίζουσιν αὐτοὶ
αὐτούς.

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ
ἐπαρχία εἶναι ἐξαιρετικὸς καὶ μᾶλλον αὐστηρὰ ἢ ἡ
Ὁρθόδοξος. Ἐδήλωσεν, ὅτι αἱ Ὁρθόδοξοι κέκτην-
ται κανόνας Οἰκουμενικῶν Συνόδων, οἵτινες καθορί-
σασιν τὴν ποινὴν καὶ τὸ καθήκον τοῦ ἐπισκόπου νὰ
ἀπορῆ παραβάτας δι' εἰδικὰ παραπτώματα. Προ-
σέθηκεν, ὅτι ἐπιεικῆς τις εἶναι ἀναγκαῖα ἐν δίκαις
ἐπιπτώσει τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τῶν εὐρισκομέ-
νων ἐν μὴ Χριστιανικαῖς Χώραις ἐκ φόβου μήπως
ἀποτύχῃ ἐπιπλοὴ ὠθήσῃ τοὺς πταίστας νὰ ἐγκατα-
λείψωσι τὴν θρησκείαν αὐτῶν.

Ὁ Πατριάρχης ἔδωκε τὴν εὐλογίαν καὶ ἡ συνε-
λευσίς ἐληξε τῇ 1 μ. μ.

A. C. Gloucester
Μελέτιος

2. ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Μετὰ προσευχὴν ἀνεγνώσθησαν Ἀγγλιστὶ καὶ Ἐλ-
ληνιστὶ τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδρίας.

Διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἠρώτησεν, ἂν θὰ ἦτο
κατὰ τὴν ἐξουσίαν νὰ εὔρη τις τὴν ἐπίσημον διδασκαλίαν τῆς
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ τοῦ δόγματος τῆς Ἐκ-
κλησίας, τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῶν Μυστηρίων.

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν, ὅτι ὑπάρχουσιν Ὁμο-
λογία τινὲς ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλη-
σίας κατὰ τὴν 16ην καὶ 17ην ἑκατονταετηρίδα, αἵτι-
νες θεωροῦνται ὡς σπουδαῖαι ἐκθέσεις Ὁρθ. διδα-
σκαλίας. Ἰδ(α 1) Ἡ Κατήχησις Πέτρου τοῦ Μογίλα
καὶ ἡ Ὁμολογία τοῦ Δοσιθέου, καὶ ἐν δευτέρῳ μοίρῃ

Ἡ Ὁμολογία Μητροφάνους τοῦ Κριτοπούλου καὶ
ἡ ἀπάντησις Ἰωσήφου II πρὸς τοὺς ἐν Τυβίγγῃ
καθολικοὺς Θεολόγους. Εἶπεν, ὅτι ἰδιαίτερα σπου-
δαῖα εἶναι ἐν τούτοις ἀποδίδεται ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων

ἐκθέσεις τῶν ἐπιτῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων
καὶ ὅτι αἱ Ὁμολογίαι δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ κύρος, κα-
θὼς δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταὶ ὑπὸ Οἰκουμενικῶν
Συνόδων. Ἀπαντῶν δὲ εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ἐπισκόπου

Gloucester προσέθηκε παραιτήρῳ, ὅτι ἐν περιπτώ-
σει διαφοράς γνωμῶν ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία κα-
ταρτίζεται ὑπὸ τοῦ φρονήματος τῆς Ἐκκλησίας ὡς

ἐκτίθεται τοῦτο ἐν ταῖς λειτουργίαις τοῦ Μ. Βασι-
λείου καὶ τοῦ Ἱ. Κουσοστίου. Ἡ μέθοδος αὕτη
εἶπεν ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester συμφωνεῖ πρὸς τὴν
τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἠρώτησε: Ποῖον κύ-
ρος κέκτηται ἡ Μεγάλη Κατήχησις τῆς Ῥωσικῆς
Ἐκκλησίας τοῦ Μητροπολίτου Φλαρέτου (1837);

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν, ὅτι αὕτη εἶναι ἔργον
ἑνός, ὅστις εἰδικῶς ἐπέκρινε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς
Ῥώμης καὶ ἐξ ἀντιθέσεως ἐτηρεώθη ὑπὸ τοῦ Προ-
τεσταντισμοῦ. Ἡ Κατήχησις αὕτη ἐν τούτοις δὲν
ἀπεδοκιμάσθη ἐπισήμως καὶ ἐκρυμένως πᾶς ὁ ποιού-
μενος χρῆσιν τῆς διδασκαλίας αὐτῆς δὲν σφάλῃ.

Τέταρτον Ἐρώτημα.

Ἡ συνομιλία μετὰ ταῦτα προὐχώρησεν εἰς τὴν
ἐξέτασιν τοῦ τετάρτου ἐρωτήματος.

VI. Δέχεται ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ὅτι ἡ
χειροτονία εἶναι μυστήριον καὶ ὅτι διὰ τῆς
ἀδιασπάτου αὐτῆς; διαδοχῆς ἀποτελεῖ σύνδεσμον
μετὰ τῶν Ἀποστόλων;

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐδήλωσεν, ὅτι εἶναι
γνωστὸν ὅτι ἡ λέξις Sacrament (μυστήριον) χρησι-
μοποιεῖται ἐν τῇ Ἀγγλικαν. Ἐκκλησίᾳ ἐν εἰδικῇ ἐν-
νοίᾳ ἐπὶ τῶν Μεγάλων Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος
καὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ἐν ὅμοις ὑπὸ μυστήριον
ἐννοεῖται τὸ ἑξωτερικὸν ὄρατον σημεῖον παρεχομέ-
νης πνευματικῆς δωρεᾶς, ἡ χειροτονία δύναται νὰ
νὰ θεωρηθῇ μυστήριον ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ. Ἡ πρό-
θεσις καὶ τὸ φρόνημα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας
δεικνύεται, εἶπεν, ἐκ τῆς λέξεως τῆς χρησιμοποιου-
μένης κατὰ τὴν χειροτονίαν τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἐπι-
σκόπων.

1. Ἱερεύς: Λάβε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ τὸ
ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον ἱερέως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ τὸ νῦν ἀνατιθέμενόν σοι διὰ τῆς ἐπι-
θέσεως τῶν χειρῶν ἡμῶν. Ἐν τίνων ἀφῆς τὰς
ἀμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς καὶ ἂν τινων κοατῆς,
κασκράτηνται καὶ ἴσθι πιστὸς οἰκονόμος τοῦ Λό-
γου τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ Μυστη-
ρίων. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

2. Ἐπίσκοπος: Λάβε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ
τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον Ἐπισκόπου ἐν τῇ Ἐκ-
κλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τὸ νῦν ἀνατιθέμενόν σοι διὰ
τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἡμῶν. Εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος. Ἀμήν. Καὶ μέμνησο ἀνοίστασθαι
τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ὅπερ σοι ἐδόθη διὰ τῆς
ἐπιθέσεως ταύτης τῶν χειρῶν ἡμῶν. Οὐ γὰρ
ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἡμῖν πνεῦμα, φόβου, ἀλλὰ δυνά-
μειος καὶ ἀγάπης καὶ συνέσεως.

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ οἱ τύ-
ποι τῆς χειροτονίας ἐν τῷ Β. βιβλίῳ Κοινῶν Προσευχῶν
ἱκανοποιεῖσι τοὺς Ὁρθοδόξους. Παρητήρησεν ἐν
τούτοις, ὅτι ἐν τοῖς 39 ἀρθροῖς ὑπάρχουσι φράσεις
τινὲς περὶ χειροτονίας, αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς Καλ-
βανικὴν διδασκαλίαν καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει
ὑπάρχει ἄλλοις σαφηνείας. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης
συγκρούσεως μεταξὺ τῶν ἀρθρῶν καὶ τοῦ Εὐχολογίου

θά ἐπεθύμει ὀριστικὴν δῆλωσιν, ὅτι ἡ χειροτονία δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ διορισμὸς τινος εἰς ἰδιαιτέραν τιὰ θέσιν, ἀλλ' ἐνέργεια διὰ τῆς ὁποίας παρέχεται εἰδικὸν χάρισμα εἰς τὸ χειροτονούμενον πρόσωπον, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ, εἰς ὃν χειροτονεῖται ἐπίσκοπος, ἱερεὺς ἢ διάκονος.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν, ὅτι ἂν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις ἐν τοῖς 39 ἀρθροῖς· ταῦτα δέον πάντοτε νὰ ἐρμηνεύωνται κυρίως ὑπὸ τῶν λεγόμενων τοῦ Εἰσβολοῦ.

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ δῆλωσις εἶναι ἱκανοποιητικὴ εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους.

Ἀποστολικὴ διαδοχὴ.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester πραγματευόμενος τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ τετάρτου ἐρωτήματος εἶπεν ὅτι τὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἐκτίθεται ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Χειροτονικοῦ, ἰδιαιτέρως ἀναφέρον:

«Εἰς Πάντας τοὺς μετ' ἐπιμελείας ἀναγινώσκοντας τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς εἶναι φανερόν, ὅτι ἀπὸ τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων ὑφίσταντο οἱ βαθμοὶ οὗτοι λειτουργῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ τ. ἔ. ἐπίσκοποι, πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι... δι' ὃ καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως οἱ βαθμοὶ οὗτοι συνιζήζονται, εὐλαβῶς διατελοῦσιν ἐν χρήσει καὶ τιμῶνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας, οὐδεὶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ ἐκληρωθῇ ὅτι εἶναι νόμιμος ἐπίσκοπος, πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας ἢ νὰ γίνῃ ἀνεκτὸς ὅπως ἐκτελεῖ τι ἐκ τῶν ῥηθέντων καθηκόντων, ἐὰν μὴ κληθῇ, δοκιμασθῇ, ἔξετασθῇ καὶ γένηται δεκτὸς εἰς αὐτὸ σινοδῶ τῷ ἐπομένῳ ὡδε τύλῳ, κλήν ἐκείνων, οἵτινες ἐδέξαντο πρότερον ἐπισκοπικὴν χειροτονίαν».

Ἐξήγησεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἀκολουθεῖ πάντοτε τὸν κανόνα, καθ' ὃν ἕκαστος ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ χειροτονηθῇ ὑπὸ τριῶν ἐπισκόπων καὶ ἕκαστος πρεσβύτερος διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἐπὶ σκόπου. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἐπιμελῶς πάντοτε διετήρησε τὴν Ἀποστολικὴν διαδοχὴν καὶ θεωρεῖται ὅτι οὕτως, ἀναμφιβόλως, ὑφίσταται σύνδεσμος μετὰ τῶν Ἀποστόλων.

Ὁ Πατριάρχης εἶπεν, ὅτι δὲν εὐρίσκονται μακρὴν τοῦ τύπου, ὅστις θὰ ἱκανοποιεῖ ὅχι μόνον τοὺς θεολόγους, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον σῶμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶπεν, ὅτι οἱ θεολόγοι ἱκανοποιεῖνται ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ χειροτονητικοῦ καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ θεολόγοι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πάντοτε ὑποστηρίζουσι τὸ κῆρος τῆς χειροτονίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Πάριερ. Ἀνεκρίνωσεν, ἐν τούτοις, τὸ ζήτημα τῆς τάσεως τῶν Ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων πρὸς τοὺς μὴ ἐπισκοπικοὺς λειτουργοὺς παραπέμπων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Λάμπεν καὶ εἰς ὅτι λέγεται ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεν (1920) περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σουηδίας. Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας δὲν ἀμφιβόλλει οὕτε περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐν τῇ χει-

ροτονικῇ ἱεραρχίᾳ, οὔτε περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀποκαταστάσις ἐγκύριον χειροτονιῶν δέον ν' ἀποτελέσῃ ὅσον δικῆς ἐνώσεως. Ἡ Ἐκκλησία ἐν τούτοις οὐδ' ἐθεώρησε καθῆκον αὐτῆς ν' ἀρνηθῇ τὴν πνευματικὴν λειτουργίαν εὐρισκομένων ἐκτὸς τῆς ἰδίας τῆς Ὁμολογίας καὶ ἐμνημόνευσε τὰς λέξεις τῆς κλήσεως πρὸς πάντας τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς.

«Οὐδαμῶς οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀμφισβητῆν τὴν πνευματικὴν ὑπόστασιν τῶν λειτουργῶν Ὁμολογιῶν ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔχουσι ἐπισκοπικὸν βαθμὸν. Τοῦναντίον εὐγνωστῶς ἀναγνωρίζομεν, ὅτι αἱ λειτουργίαι αὐτῶν δῆλως ἔχουσιν εὐλογηθῆ καὶ υἱοθετηθῆ ὑπὸ Ἁγίου Πνεύματος ὡς ἀποτελεσματικὰ μέσσιος».

Ὁ Πατριάρχης εἶπεν, ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διεπίστανται ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας, πείσῃ ὁμάδα μὴ κεκτημένης τὸν ἐπισκοπικὸν μὸν ὅπως ἀποδεχθῶσιν αὐτόν. Ἐσημείωσεν, ὅτι ἔθος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅπως ὁποιοῦν λειτουργοὺς μὴ κεκτημένους ἐπισκοπικὴν ῥοτονίαν, οἵτινες θὰ ἐξήτουν ὅπως γίνωσιν ἀκτοὶ εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἱεραρχίαν καὶ ἠρῶν ἂν θὰ ἐζητεῖτο ἀναχειροτονία ὄλων τῶν Ἀσυμμορφῶτων λειτουργῶν, ἂν προέβητε νὰ εἰσέλθωσιν οἱ ὅλοι εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐδήλωσεν, ὅτι κανὼν αὐτοῦ ὁμαδικῆ ἐνώσεως μετὰ Ἀσυμμορφῶτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει ἀναχρονίας, ἀλλ' ὅτι ἡ ἡνωμένη Ἐκκλησία θὰ οἰκοδομηθῆ ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς Ἱεραρχίας ἐξασφαλίζουσα ἐπισκοπικὴν χειροτονίαν διὰ τὸ μέλλον καὶ ἐπιτρέπουσα ὅπως διευθετήσῃς τινὰς κατ' οἰκονομίαν ἐν τῷ ταῦν χρόνῳ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δουβλίνου ἐδήλωσεν, ὅτι τοιοῦτος διακανονισμὸς ἐπιρροπῆ ἐν τῷ μέλλοντι ὅλη λειτουργία τῶν μὴ ἐπισκοπικῶς χειροτονημένων λειτουργῶν κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ θὰ περιοριζοῖται εἰς τὰς μὴ ἐπισκοπικὰς κοινότητας καὶ ὅτι μέγα ἐπιτευχθῆ ἐν τοιοῦτο σχέδιον ὡς ἐκεῖνο, τὸ ὅτι ὑπὸ τῆς Πατριάρχης, ἢ παροῦσα πράξις τῆς χειροτονίας θὰ ἐξαιρουμένη ἀδιάσπαστος. Ἐν δαιμ ἢ περιπτώσει, εἶπεν ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐπιτροπῆ, ὅπως χειροτονήσῃ Γενικὸς Ἐπίσκοπος (General Superintendent). Ὁ Πατριάρχης εἶπεν, ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐνεργείᾳ διαβλέπει τὴν πρᾶξιν τῶν Ὁρθόξων, ἧς εἶναι γνωστὴ ὡς οἰκονομία.

Οἰκονομία.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester παρεκάλει τὸν Πατριάρχην νὰ εἶπῃ τί περιλαμβάνει ἡ ἀρχὴ τῆς οἰκονομίας. Ὁ Πατριάρχης ἀπάντησεν, ὅτι ὑπάρχουσαι ἀρχαὶ ἐν τῇ Ὁρθόξῳ Ἐκκλησίᾳ:

1. Ὁ αὐστηρὸς κανὼν.
2. Οἰκονομία.

Τὸ πρῶτον εἶναι αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ Κανὸν Δικαίου. Τὸ δεύτερον εἶναι παρεκκλίσις ἀπὸ τοῦ αὐστηροῦ κανόνος ἐν πᾶσι περιπτώσεσι, ἀλλὰ πᾶσι ὑποκειμένη εἰς τὸ γενικὸν πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶπε, πράγματι, ὅτι ἡ ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ αὐ-

γράμματος τοῦ νόμου γίνεται πάντοτε ἐπὶ σκόπῳ, ὅπως τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου τηρηθῆ καλλίον. Ἀνέφερε παραδείγματα ἐκ τοῦ Βαπτίσματος καὶ ἐκ τοῦ περὶ Γάμου νόμου σχετικὰ πρὸς τὸν γάμον μεταξὺ ἐξαδέλφων. Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἀνέφερε πραγματεῖαν περὶ Μυστηρίων τοῦ καθηγητοῦ Δουβουινιάτου (1913):

Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὡς ταμιούχος τῆς Θ. Χάριτος, δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ Μυστήρια καθόλου σχισματιστῶν ἢ αἰρετικῶν, παρ' οἷς ταῦτα δὲν τελοῦνται κανονικῶς ἢ δισκοπῇ ἢ Ἀποστολικῇ διαδοχῇ.

Ὁ Πατριάρχης εἶπεν ὅτι καίτοι εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐξουσίαν νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἱερωσύνην αἰρετικῶν ἢ σχισματικῶν, δὲν ἔχει ἐξουσίαν ν' ἀναγνωρίσῃ χειροτονίας ἐν Ἐκκλησίαις, ἐν αἷς δισκοπῇ ἢ Ἀποστολικῇ διαδοχῇ. Εἶπεν ὅτι ἐν τῇ ὅλῃ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει παράδειγμα τοιαύτης τινὸς οἰκονομίας. Ὅπου ἀνεγνωρίσθη ἡ ἱερωσύνη αἰρετικῶν ἀξιούντων ὅτι ἔχουσι χειροτονηθῆ μετ' Ἀποστολικῆς διαδοχῆς, τοῦτο ἐγένετο μετὰ λεπτομερῆ ἔρευναν, ἥτις ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπαίτησιν ἀναγειροτονίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἠρώτησεν, ἂν ἐμφανιζομένων νέων περιστάσεων ἢ ἀρχῇ τῆς οἰκονομίας θὰ ἦ δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῆ κατὰ νέον τρόπον καὶ ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἐνότητος καὶ ἀλάπης. Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν, ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις τῆς οἰκονομίας ἐγένετο χοῆσις ἐν εὐνοτέραις περιστάσεσιν, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ ἦ δυνατόν νὰ γίνῃ χοῆσις αὐτῆς, ὅπου αὕτη προσκρούει πρὸς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς πίστεως.

Ἡ συνεδρία διαλύθη ὥραν 4.30 μ.μ.

Γεώργιος Chichester

Κερκύρας Ἀθηνᾶς.

Ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου Ἀσόντιος
3. ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.

Ἡ τρίτη συνεδρία συνεκροτήθη ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Ἀδάμπεθ τὴν Πέμπτην 17ην Ἰουλίου 1910 11 π.μ.

Μετὰ προσευχὴν τὰ πρακτικὰ ἐπὶ τῶν ὁποίων προηγουμένως συνεφώνησαν οἱ Γραμματεῖς, ἐθεωρήθησαν ὡς ἀγνωσθέντα.

Ἡ συνδιάλεξις εἶτα προὐχώρησεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ πέμπτου ζητήματος.

Υ. Δέχεται ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, ὅτι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος γίνονται τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς Θ. Εὐχαριστίας εἶναι πραγματικὴ θυσία ἱλαστήριος ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνάντων;

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Μεταρρυθμίσεως ἐνδιεφέρετο ν' ἀπορρίψῃ 1) τὴν ὕλιστικὴν ἀντίληψιν τῆς Θ. Εὐχαριστίας καὶ 2) τὴν διδασκαλίαν τῆς μεταουσιώσεως, ὡς ἐδιδάσκετο ὑπὸ τῶν Λατίνων Θεολόγων κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Τοῦτο πρέπει νὰ ἔχῃ τις ἐν νῶ, ὅταν συζητῆ τὴν Ἀγγλικανικὴν διδασκαλίαν περὶ Θ. Εὐχαριστίας. Εἶπεν, ὅτι ἡ ἀρίστη ἐκθέσις τῆς διδασκαλίας περιλαμβάνεται

1) Ἐν τῇ Κατηχήσει ὡς ἐξῆς:

Ἐρώτησις: Ποῖον εἶναι τὸ ἐσωτερικὸν μέρος ἢ τὸ σημαινόμενον;

Ἀπάντησις: Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς καὶ ὄντως μεταλαμβάνουσιν οἱ πιστοὶ ἐν τῷ Κυριακῷ Δείπνῳ.

2) Ἐν τῇ ἐπομένῃ ἐκθέσει τοῦ 28 ἄρθρου:

Τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ δίδεται, λαμβάνεται καὶ ἐσθίεται ἐν τῷ Δείπνῳ μόνον κατὰ τρόπον οὐράνιον καὶ πνευματικόν καὶ

3) Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς ἐκτίθεται ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Λειτουργίᾳ

Ἡ Λειτουργία ἐν ταῖς διαφόροις Ἀγγλικανικαῖς Ἐκκλησίαις προσέλαβε διάφορον μορφήν. Ἡ εὐχὴ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐν τῇ Σκωτικῇ καὶ Ἀμερικανικῇ Λειτουργίᾳ περιλαμβάνει τὴν ἐπίκλησιν. Τὸ προταθὲν Εὐχολόγιον τοῦ 1927 καὶ 1928 ὡσαύτως περιλαμβάνει αὐτήν. Ἄσόν νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι ὑπάρχουσι δύο τάσεις ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ:

1. Προτίμησις τοῦ Δυτικοῦ Τυπικοῦ καὶ
2. Προτίμησις τοῦ Ἀνατολικοῦ Τυπικοῦ.

Ὁ Ἐπίσκοπος Rhode Island ἀνέγνωσε τὴν ἐπίκλησιν τῆς Ἀμερικανικῆς Λειτουργίας:

«Καὶ δεόμεθά Σου ταπεινότητα, ὦ εὐσπλαγχνε Πάτερ, ἵνα εἰσακούσης ἡμᾶς καὶ ἐκ τῆς ἀπειρου Σου ἀγαθότητος εὐδοκήσῃς ὅπως εὐλογήσῃς καὶ ἁγιάσῃς διὰ τοῦ Λόγου Σου καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὰ δῶρά Σου ταῦτα καὶ δημιουργήματα τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον ἵνα ἡμεῖς δεχόμενοι αὐτὰ συναφθῶ τῇ Ἁγίᾳ ἐντολῇ τοῦ Υἱοῦ Σου, Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου καὶ τοῦ πάθους Αὐτοῦ γίνωμεν μέτοχοι τοῦ ὑπερευλογημένου Αὐτοῦ Σώματος καὶ Αἵματος.»

Ὁ Πατριάρχης εἶπεν, ὅτι ὁ τύπος ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ Λειτουργίᾳ ἀνταποκρίνεται πρὸν τὸν τύπον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἀνέγνω χωρία ἐκ τῆς λειτουργίας ταύτης καὶ ἠρώτησεν ἂν αὕτη εἶναι ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δουβλίνου ἐτόνισεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἐδήλωσεν, ὅτι οἱ πιστοὶ μετέχοντες τοῦ καθηγιασμένου ἄρτου μετέχουσι τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Σκωτικὴ Λειτουργία μεταχειρίζεται τὰς λέξεις: «γένοιτο ἡμῖν» περὶ τῶν καθηγιασμένων δώρων, ὡς πράττει ἡ Ρωμαϊκὴ Λειτουργία. Αὕτη ὅμως μεταξὺ τῶν πολλῶν αὐτῶν λέξεων δὲν μεταχειρίζεται τὴν λέξιν «γίνεται».

Ὁ Ἐπίσκοπος Nassau ἀνέφερε λέξεις ἐκ τῆς προπαρασκευαστικῆς εἰς τὴν Θ. Εὐχαριστίαν εὐχῆς:

«Διὰ τοῦτο δὸς ἡμῖν, εὐσπλαγχνε Κύριε, οὕτως ἐσθίειν τὸ Σῶμα τοῦ ἀγαπητοῦ Σου Υἱοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πίνειν Αὐτοῦ τὸ Αἷμα...».

Ὁ Ἐπίσκοπος Γιβραλτάρης παραιτέρω εἶπεν, ὅτι ὁ λειτουργὸς δίδων τὴν Θ. Εὐχαριστίαν λέγει:

«Τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ δοθὲν ὑπὲρ ἡμῶν διαφυλάξοι τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν σου εἰς ζωὴν αἰώνιον.»

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἀνέγνω ἐκ τῆς Σκωτικῆς Λειτουργίας. Ὁ Πατριάρχης εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν ποικίλων μνημονευθειῶν φράσεων ἐξάγει, ὅτι ὁ Ἀγγλικανὸς ὀρισμένος πιστεύει, ὅτι ἐν τῇ Εὐχαρι-

στία λαμβάνει τὸ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἠρώτησεν ἂν μετὰ τὴν Θ. Εὐχαριστίαν τὰ ἀπομένοντα καθηγιασμένα Δῶρα θεωροῦνται ὡς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Gloucester καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι εἶπον «βεβαίως». Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἐστράφη πρὸς τὸ δεύτερον ἡμῶν τοῦ ἐρωτήματος σχετικῶς πρὸς τὸν ἱλασμόν. Εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἀντιτίθεται αὐτῆς πρὸς πᾶν δόγμα, ὅπερ περιεῖχεν, ὅτι ἡ θυσία δὲν προσηγάθη ἄπαξ εἰς τὸ διηγετικὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας καὶ ἐντεῦθεν ἡ εὐχή τοῦ ἁγιασμοῦ ἀρχεται διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων :

«Ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐπουράνιος ὁ διὰ σπλάγγνα ἐλέους Σου δοὺς τὸν Μονογενῆ Σου Υἱὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὸ ὑπομῖναι θάνατον ἐπὶ σταυροῦ διὰ τὴν ἡμετέραν ἀπολύτρωσιν καὶ Ὅς ἐτέλεσεν ἐκεῖ (διὰ τῆς μίας Αὐτοῦ προσφορᾶς ἅπαξ προσεσχεθείσης) πλήρη, τελείαν καὶ ἰκανὴν θυσίαν, προσφορὰν καὶ ἱκανοποίησιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ὅλου τοῦ κόσμου...».

Εἶπεν, ὅτι ἡ ἀρίστη ἔκθεσις περὶ τῆς Εὐχαριστίας ὡς θυσίας εὐρίσκειται ἐν τῇ ἀπαντήσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης πρὸς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Λέοντος XIII περὶ τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν :

Περαιτέρω διδάσκωμεν πράγματι τὸ δόγμα περὶ τῆς Εὐχαριστίας ὡς θυσίας καὶ οὐδόλας πιστεύομεν ὅτι εἶναι πῆλὴ ἀνάμνησις τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσίας, γνώμη, ἣτις φαίνεται ἀποδοδομένη εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῆς παραμπομπῆς, ἣ ὅποια γίνεται ἐκ τῆς Συνόδου ἐκείνης. Ἀλλὰ νομιζόμεν ἀρκετὸν ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζομεθα τελούντες τὴν Θ. Εὐχαριστίαν—ὅταν αἴροντες τὰς καρδίας ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον καὶ καθ' ὃν χρόνον καθαγιαζόντες νῦν τὰ προσεσχεθέντα ἥδη δῶρα ὅπως γίνωσιν εἰς ἡμᾶς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ—να χαρακτηρίσωμεν τὴν προσφερομένην θυσίαν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τῆς λειτουργίας διὰ τοιούτων ὄρων. Συνεχίζομεν διηγετικὴ ἀνάμνησιν τοῦ τιμίου θανάτου τοῦ Χριστοῦ, Ὅστις εἶναι ὁ μεσίτης ἡμῶν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἱλασμός ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Αὐτοῦ ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ.

Διότι κατὰ πρῶτον προσφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως καὶ εὐχαριστίας. Εἶτα ἐπικαλούμεθα καὶ ἀναπαριστῶμεν πρὸ τοῦ Πατρὸς τὴν θυσίαν τοῦ σταυροῦ καὶ δι' αὐτῆς πεποιθότες ἐξαιτούμεθα ἄφωσιν ἁμαρτιῶν καὶ πάσης τῆς ἄλλας δωρεᾶς τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου ὑπὲρ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ τελευταῖον προσφέρωμεν τὴν θυσίαν ἡμῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Δημιουργὸν τῶν πάντων, ὅπερ ἥδη ἐδήλωσαμεν διὰ τῆς προσφορᾶς τῶν δημιουργημάτων Αὐτοῦ. Τὴν ὅλην ταύτην ἐνεργείαν, ἐν ἣ ὁ λαὸς ὀφείλει νὰ μετέχη κατ' ἀνάγκην μετὰ τοῦ ἱερέως, συνειθίζομεν νὰ ἀποκαλώμεν θυσίαν τῆς Θ. Εὐχαριστίας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δουβλίνου παρετήρησεν, ὅτι ἡ λέξις ἱλασμός περιέχει διὰ τοὺς Ἀγγλικανούς σφαιρὸς ἀναμνήσεις ἕνεκα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δόγματος περὶ καθαρτηρίου καὶ προτιμᾷ τὴν Ἑλληνικὴν λέξιν «ἱλαστήριον».

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος διδασκαλία εἶναι ὅτι μία ἐξιλαστικὴ θυσία προσηγάθη ἅπαξ ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Πατέρα ὅτι ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ ἀναπαριστάται πρὸς τὸν Πατέρα ἡ θυσία ἐκείνη. Ἐντεῦθεν ἡ Εὐχαριστία θὰ ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ ἢ προσφορὰ τῆς θυσίας ἐκείνης καὶ ἡ ἔνωσις μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ θυσίας τῶν μετεχόντων τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη προσφορὰ οὐδωμῶς εἶναι ἐπανάληψις· οὐδέποτε Ὁρθόδοξος θεολόγος ἐδίδαξεν, ὅτι ἱερεὺς τελῶν τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐπιτυγχάνει διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ ἄφωσιν ἁμαρτιῶν, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Θεῆς εὐσπλαγγνίας καὶ ἂν ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἐπιθυμῇ νὰ ἔχῃ ὀρθόδοξον διατύπωσιν ἀποκρούσαν τὴν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ Ῥωμαϊκὴν διδασκαλίαν περὶ Καθαρτηρίου, θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τοιαύτην.

Μετὰ περαιτέρω συνδιάλεξιν, ἣς μετέσχον οἱ Ἐπίσκοποι: Gibraltar, Guildford, Montreal, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Dublin, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανός, οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικανοὶ ἐδήλωσαν δις συμφωνοῦσιν ἐν τοῖς σημείοις τούτοις.

Ὁ Πατριάρχης εἶτα ἐδήλωσεν, ὅτι ἂν κατορθώσῃ νὰ συμφωνήσῃσιν ὡς πρὸς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ ἐρωτήματος «ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων» ἢ συμφωνία ἠθέλεν εἶναι πλήρης.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐδήλωσεν, ὅτι κατὰ τὴν Μεταρρυθμίαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἦτο διστακτικὴ ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν περὶ χόρησας προσευχῶν ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, ἀλλ' ἀνέφερα τὰς λέξεις ἐν τῇ εὐχῇ τῆς προσφορᾶς «ἵνα διὰ τῶν ἀξιωματιῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Σου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸ Αἷμα Αὐτοῦ ἡμεῖς καὶ ἡ ὅλη Ἐκκλησία ὡς ἐγκλείουσα τὸ ὅλον ἄθροισμα τῶν πιστῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων τύχωμεν ἄφεσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ὅλων τῶν ἄλλων δωρεῶν τῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τοῦ πάθους Αὐτοῦ». Εἶπεν, ὅτι ἡ προσφορὰ προσευχῶν ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων εἶναι ἤδη συνήθης.

Ὁ Ἐπίσκοπος Montreal παρέμπεψε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὸ Καναδικὸν Εὐχολόγιον καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Rhode Island εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Εὐχολόγιον ὡσαύτως ἀνεγνωσθησαν αἱ προσευχαί ἐκ τοῦ ἀατεθεωρημένου βιβλίου τοῦ 1928 καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Rhode Island προσθέτως ἐμνημόνευσεν τὴν ἐξῆς προσευχὴν ἐκ τῆς νεκρωσίου ἀκολουθίας :

«Ὁ Θεέ, Οὐ ἄπειρος ἡ εὐσπλαγγγία, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀναπαυσάμενου δούλου Σου καὶ ἀξίωσον αὐτὸν ἐισελεθεῖν εἰς τὴν χώραν τοῦ φωτός καὶ τῆς χάριτος ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἁγίων διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν».

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν, ὅτι ὁ φόβος τῶν περὶ

πλανημένων διδασκαλιῶν τῆς Ῥώμης συνετέλεσεν εἰς τὸν συντηρητικὸν πῶς τρόπον καθ' ὃν συνετάχθησαν αἱ Ἀγγλικανικαὶ προσευχαί, ἀλλὰ νομίζει, ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν Εὐχολόγιον παρέχει τελειοτέραν ἐκδήλωσιν τοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι μένει ἱκανοποιημένος ἐξ ὧσων ἐλέχθησαν ἐν τῇ συζητήσει. Ἐλπίζει, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς Ἀγγλικανικῆς διδασκαλίας περὶ τῶν διαφορῶν σημείων, ἧς ἐγένετο, θὰ προβληθῇ τὸ κύρος τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπενθ, ἵνα ἄλλοι μὴ παρῶντες κατὰ τὰς συζητήσεις ταύτας δυνηθῶσι νὰ ἐννοήσωσι καλλίτερον εἰ ἐλέχθη καὶ ἐπράχθη Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶπεν, ὅτι ἡ κοινὴ Ἐπιτροπὴ θὰ λάβῃ σημείωσιν ὧσων ἐγένοντο καὶ θὰ υποβάλῃ ἔκθεσιν περὶ αὐτῶν.

Πρακτικὰ ζητήματα.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶνα ἐδήλωσεν, ὅτι ἐπειδὴ ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν ἄλλαις ὑπερπόντιοις χώραις πολυπληθεῖς Ὁρθόδοξοι οἰκογενεῖαι παραμένουσι διαρκῶς μακρὰν τοῦ ἰδίου αὐτῶν κλήρου καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλουσι νὰ μένωσιν ἐστερημένοι τῶν ἀγαθῶν τῆς Ἐκκλησίας ἢ νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἢ ἄλλαν Ἐκκλησίαν, ἂν μὴ ἐξυπηρετηθῶσιν ὑπὸ Ἀγγλικανῶν, καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ ὀρθόδοξοι ὑπὸ τοιαύτας διατελοῦντες περιστάσεις ἔτυχον παροχῆς τῶν μυστηρίων παρὰ τῶν κατὰ τόπους Ἀγγλικανῶν κληρικῶν τῇ αἰτήσῃ Ὁρθ. Κληρικῶν, θὰ ἐπεθύμει νὰ γινώσκῃ ἂν τοιαῦται ἐξοικονομήσεις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ θὰ ἀπῆτουν τὴν ἔγκρισιν ἐκάστης Ὁρθ. Ἐκκλησίας ἢ τῆς Προσυνόδου τῆς ὅλης Ὁρθ. Ἐκκλησίας. Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν ὅτι προτιμητέον ὅπως τὸ ζήτημα ἔλθῃ πρὸ τῆς ὅλης Ὁρθ. Ἐκκλησίας καὶ ὅτι εὐρίσκειται ἐν τῷ προγράμματι πρὸς συζήτησιν ὅταν συνέλθῃ ἡ Προσύνοδος.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἠρώτησε:

« Ἄν ἡ Ὁρθ. Ἐκκλησία δέχεται τὸ κύρος τοῦ βαπτίσματος τῶν Ἀγγλικανῶν ».

Ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ πράξις τῆς ὅλης Ὁρθ. Ἐκκλησίας εἶναι νὰ δέχηται τὸ βάπτισμα τῶν Ἀγγλικανῶν.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἠρώτησε:

Ποῖαν πορείαν ἡ Ὁρθ. Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τῶν μυστηρίων ὑπὸ Ἀγγλικανῶν ἱερέων, ἂν ἡ παρουσία ὀρθ. ἱερέων ἀποβαίῃ ἀδύνατος καὶ ἀντιστρόφως ;

Ἐδήλωσεν ὅτι ἐν Ἀμερικῇ εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Ἀγγλικανοὶ ἱερεῖς παρέσχον τὰ μυστήρια εἰς Ὁρθ. οἰκογενεῖας ἀπομεινωμένας.

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι θεωροῦσι τὴν Θ. Κοινωνίαν ὡς τὸν ὑψιστὸν πνευματικὸν δεσμὸν ἐνότητος καὶ τούτῳ εἶναι δεῖγμα πλήρους συμφωνίας ἐν τῇ πίστει. Δὲν θὰ ἐθεωρεῖτο κανονικὸν τὸ διδόναι καὶ λαμβάνειν τὴν Θ. Εὐχαριστίαν ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἐνότης ἐν τῇ πίστει. Ἡ ἀπομόνωσις πολλῶν Ὁρθοδόξων οἰκογενειῶν καὶ ἡ στέρησις τῶν μυστηρίων προξενεῖ μεγάλην λύπην εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ θὰ ἐξετασθῇ ἐν τῇ προσεχῇ Ὁρθοδόξῳ Συνόδῳ. Ἐδήλωσεν ἐν τούτοις, ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ἡ Ἀγγλικα-

νικὴ Ἐκκλησία δὲν προσηλυτίζει, εἶναι πρόθυμοι νὰ ἐπιτρέψωσιν Ἀγγλικανικὰς ἱερωσύνας εἰς ἀπομεινωμένους ὀρθοδόξους οἰκογενεῖας ὡς πρὸς τὰ μυστήρια τοῦ βαπτίσματος, τοῦ γάμου καὶ ἄλλων τελειῶν. Ἠρώτησεν ἐν τούτοις ἂν ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία θὰ ἠδύνατο νὰ διδάσκῃ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐβάπτισαν Ἀγγλικανοὶ κληρικοὶ καὶ ἂν ὁ κατὰ τόπους Ἀγγλικανὸς ἐπίσκοπος ἢ ἱερεὺς θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ δώσῃ κατάλογον τῶν διδασκομένων Ὁρθοδόξων παιδίων εἰς τὸν Ὁρθόδοξον ἱερέα ἂν οὗτος ζητήσῃ τοιοῦτον.

Οἱ Ἐπίσκοποι N. Indiana καὶ W. Michigan ἐδήλωσαν ὅτι ἡ τακτικὴ πράξις τοῦ Ἀγγλικανοῦ κλήρου ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν εἶναι νὰ διδάσκωσι τὰ Ὁρθόδοξα παιδιά καὶ νὰ τηρῶσι καταλόγους τῶν οὕτω διδασκομένων. Ἐγένετο μυσία τῆς Ὁρθοδόξου Κατηχήσεως τοῦ Κυρίου Καλλινίκου, τῆς ὁποίας ἡ Living Church ἀκριβῶς πρὸ ὀλίγου παρήγγειλε 300 ἀντίτυπα παρὰ τοῦ Μητροπολίτου Θωατέρων.

Ἐδηλώθη περαιτέρω ὅτι ὑπάρχουσι χιλιάδες Ἀμερικανῶν ἱερέων παρέχοντες κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τὰ μυστήρια εἰς Ὁρθοδόξους οἰκογενεῖας καὶ ὅτι ἑκατοντάδες Ἀγγλικανῶν Ἐκκλησιῶν χρησιμοποιοῦνται πρὸς τοῦτο.

᾿Ωσαύτως ἐδόθη ἡ διαβεβαίωσις εἰς τὸν Πατριάρχην, ὅτι διδακτικὰ βιβλία ἐκδοσόμενα ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἢ εὐχαὶ χάριν Ὁρθοδόξων οἰκογενειῶν θὰ χρησιμοποιῶνται ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικανοῦ κλήρου τελοῦντος ἱεροτελεστίας χάριν Ὁρθοδόξων.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἠρώτησεν ἂν ἡ νῦν ἐπιτροπομένη πράξις αὕτη θὰ εἰθίστο πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι θὰ τεθῇ.

Ὁ Πατριάρχης συνεκφαλαίωσεν ὡς ἑξῆς :

Ἐν ἄλλοις μυστηρίοις καὶ τελεταῖς, πλὴν τῆς Θ. Εὐχαριστίας, δύναται νὰ δηλώσῃ τις ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἔχει ἀντίρρησην εἰς τὴν τέλεισιν τοῦ βαπτίσματος ἢ ὁμοσθητικῆς ἄλλης τελείης ὑπὸ Ἀγγλικανοῦ ἱερέως. Θὰ ἐξήται ὅμως ὅπως παιδιά βαπτισθέντα ὑπὸ Ἀγγλικανῶν ἱερέων καταγράφωνται ὡς Ὁρθόδοξα καὶ εἰδοποιῆται ἡ ἀρμοδία Ὁρθόδοξος Ἀρχή. ᾿Ωσαύτως θὰ ἐξήται ὅπως γάμοι τελεσθέντες ὑπὸ Ἀγγλικανῶν ἱερέων καταγράφωνται ὡς Ὁρθόδοξοι γάμοι καὶ εἰδοποιῆται ἡ ἀρμοδία Ὁρθόδοξος Ἀρχή.

Τὸ μόνον σημεῖον περὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ συζήτησις εἶναι τὸ ζήτημα τῆς θείας Εὐχαριστίας. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ πράξις τῶν Ἀγγλικανῶν ἱερέων παρεχόντων τὴν Θ. Εὐχαριστίαν εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους γίνεται ἄνευ διαμαρτυρίας ἀπὸ μέρους Ὁρθοδόξου Ἀρχῆς, ἡ πράξις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ χωρὶς νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία παρέχει ἐπίσημόν τινα ἔγκρισιν δι' αὐτήν. Ἐννοεῖται βεβαίως πάντοτε ὅτι ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἡ παρουσία Ὁρθοδόξου ἱερέως ἀποβαίνει ἀδύνατος.

Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Νασσῶ ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ τὴν Θ. Εὐχαριστίαν εἰς Ὁρθοδόξους ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιθανάτιον

ώραν, ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι ἡ αὐτὴ ἀρχὴ κρατεῖ ἀπὸ 'Ορθοδόξου ἀπόψεως.

Ὁ Πατριάρχης ἔδωκε τὴν εὐλογία καὶ ἡ συνεδρία διελύθη.

Γεώργιος Chichester
Ὁ Κερκύρας Ἀθηναγόρας.
Ὁ Ἐψηφισμένος Πάφου Ασόντιος

4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ἡ Τετάρτη Συνεδρίασις ἐγένετο ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ τὴν Παρασκευὴν, 18ην Ἰουλίου 1930 κατὰ τὴν 11 30 π.μ. ὥραν.

Μετὰ προσευχὴν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας εἶπεν, ὅτι ἔρχεται ἐκ τοῦ Παλατίου τοῦ Βούκιγγαμ καὶ ὅτι ὁ Βικαλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἔδειξε μὴγα ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν συζητήσεων μεταξὺ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ, ὅτ' συντελεῖται πρόοδος.

Οἰκονομία.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς δευτέρας συνεδρίας τῆς 16ης Ἰουλίου καὶ ἠρώτησεν ἂν ὁρθῶς ἐνθυμῆται τὴν ἐξῆς δὴλωσιν τοῦ Πατριάρχου:

«Ἡ Ἐκκλησία ἔχει πληροξουσιότητα παρὰ τοῦ Θεοῦ Αὐτῆς Ἰδρυτοῦ, ὅπως ποιῆται χρῆσιν τῆς οἰκονομίας περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὸ καλὸν τῆς Ἐκκλησίας... ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ οἰκονομία αὕτη οὐδαμῶς προσκρούει πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς πίστεως».

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρῶ-γμα.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἔδωκε βραχεῖαν περιλήψιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς μυστηριακὰς ἱεροτελεστίας συμπερασμάτων, εἰς ἃ κατέληξαν τὴν προηγουμένην ἡμέραν καὶ εἶτα προσέβη εἰς τὸ ἐπόμενον ἐρώτημα ποῖα δηλ. ἡ στάσις τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τῶν μυστηρίων ὑπὸ Ὁρθοδόξων εἰς Ἀγγλικανούς λαϊκοὺς ἀπομεινωμένους ἀπὸ τοῦ Ἀγγλικανικοῦ Κλήρου.

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι κατὰ τὰς Ὁρθοδόξους ἀρχὰς Θ. Εὐχαριστία δέον νὰ παρέχεται ὑπὸ ἱερέων τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας πρὸς μέλη τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας μόνον, ἀλλ' ἀνέφερε παραδείγματα παροχῆς τοῦ Μυστηρίου ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς Σερβίας Δημητρίου εἰς Ἀγγλικανούς ἐν Ὁρθ. Ἐκκλησίᾳ καὶ ὡσαύτως τὴν παροχὴν τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὑπὸ τοῦ Ῥωμίου Πατριάρχου Μύρων πρὸς τὴν Ἀγγλικανὴν Βικλιμήτορα τῆς Ῥουμανίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Νόβι-Σάδ ἐδήλωσεν, ὅτι προκλήθη μεγάλῃ ἐκπληξί, ἐν θεολογικοῖς δὲ κύκλοις δυσαρέσκεια, ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ Πατριάρχου τῆς Σερβίας, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας προσέθηκεν, ὅτι δύο ἢ τρῶα μέλη τῆς Συνόδου ἦσαν τότε παρόντα συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ νῦν Πατριάρχου. Ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας ἐδήλωσεν ὅτι ἐπέτρυσεν, ὅπως δοθῆ ἡ Θ. Εὐχαριστία εἰς Ἀρμενίους πρόσφυγας ἐν Κερκύρα, ὅταν δὲν εἶχον πλέον Ἀρμένιον ἱερέα. Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας εἶπεν ὅτι ἔλαβεν αἰτησίνην παρ' Ἀρμενίων ἐν Χαρτούμ,

αἰτουμένων ὅπως ὁ Ὁρθόδοξος Κλήρος ἐπιτραπῆ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτοὺς τὴν Θ. Εὐχαριστίαν ἔνεκα τῆς ἐλπίσεως Ἀρμενίου ἱερέως, ἀλλὰ μετὰ λύτης ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ν' ἀρνηθῆ. Εἶπεν, ὅτι τὸ ζήτημα ἐδρίσκαται ἔτι ὑπὸ μελέτην καὶ βεβαίως θὰ ἔλθῃ πρὸς τὴν Προσυνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς λήψιν ἀποφάσεως.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἠρώτησεν ἂν ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς τὴν ἐνοποίησην τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ. Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν, ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι λίαν δυσχερὴς καὶ ὅτι ὑπάρχουσι νῦν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἐλληνας, Σέρροι, Ῥώσσοι καὶ Ῥουμῖνοι Ἐπίσκοποι Νομίξει, ὅτι ἡ ἀρίστη λύσις τὸ γινεῖσθαι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ θεωροῦν ἑαυτοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἐπισκόπου τῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ μεταχειρίζονται, μέχρις οὗ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὡς σύνολον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀκολουθιῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁργανώσεως. Κατὰ τὴν περαιτέρω συνδιάλεξιν, ἥς μετέσχον ὁ Μητροπολίτης Θαυείρων, ὁ Ἐπίσκοπος Νόβι-Σάδ, ὁ Ἐπίσκοπος Montreal καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Fulham ἐδηλώθη, ὅτι ἐνθάδε προκρίεται περὶ ἐπισκόπου ἰδιαιτέρας Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας δέον ν' ἀπευθύνηται τις πρὸς τὸν Πατριάρχον ἢ τὴν Κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης ἐν Ἀνατολῇ, καὶ ἐν ἄλλαις περιπτώσεσι πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχον.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶτα ἠρώτησε πότε ὑπάρχει πιθανότης συγκλήσεως τῆς Προσόδου. Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι αὕτη πιθανότης εἶναι συνέλιθ ἐντός ἔτους καὶ θὰ ἔχῃ πληροξουσιότητα νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοιούτων ζητημάτων οἷα τὰ συζητηθέντα ἐν ταῖς κοιναῖς ταύταις συνεδρίαις.

Ὁ Πατριάρχης εἶτα ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἀποφασίσει ἢ ἀποφασίσῃ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ θὰ ἀσχοληθῶσι περὶ τὰ ζητήματα ἀπανα συζητήθησαν μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐδήλωσεν ὅτι γενικῶς ἐν τῇ Ἀνατολῇ μετ' ἀγωνίας ἀναμένεται μία διασάφησις ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἱερορχίαν αὐτῆς. ἠρώτησεν ἂν θὰ ἦτο δυνατόν, ἀκολουθουμένον τοῦ ὑποδείγματος τῆς ἀπαντήσεως τῶν Ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης πρὸς Λέοντα XIII, ὅπως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας ἢ ὁ Μητροπολίτης τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἀποστείλωσιν ἐπιστολὴν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διαπραγματευομένην ἰδιαιτέρως τὸ ζήτημα τῆς χειροτονίας ὡς μυστηρίου. Ἄν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ὑπέδειξεν ὅτι ἴσως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας θὰ ἠδύνατο νὰ γράψῃ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πατριάρχον, πραγματευομένην περὶ τοῦ ζητήματος, ὁμοίως φήσεως πρὸς ἐκείνην, διὰ τῆς ὁποίας προσεκάλεσε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ πέμψῃ ἀποστολὴν.

Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶπεν, ὅτι ἐλπίζει ὅτι ἡ τοιαύτη δὴλωσις θὰ ἠδύνατο νὰ περιληφθῆ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λάμπεθ πρὸς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Συνεδρίου καὶ ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα θὰ τύχῃ προσοχῆς.

Ὁ Πατριάρχης εἶτα ἠρώτησεν, ἂν ἡ Ἀγγλικανικὴ

Ἐκκλησία δέχεται τὴν 7ην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester ἀπήντησεν ὅτι αὐτὸς προσωπικῶς εἶναι πάντοτε ὅπως ἐτοιμος νὰ δεχθῆ τὸν κανόνα τῆς 7ης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἡρώτησεν ἂν ἡ ἐκθεσις ἐν τοῖς ὑποβληθεῖσιν «ὄροις μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας» περὶ τῶν εἰκόνων ἱκανοποιῆ τοὺς Ὁρθοδόξους. Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἐκθεσις εἶναι ἀνεπαρκῆς καὶ ὑπέδειξεν ὅτι ἱκανοποιητικὴ ἐκθεσις ἐγένετο πρὸ 10 ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Gloucester κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν Ἀγγλικανῶν θεολόγων μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἄλλων Ἀνατολικῶν θεολόγων ἐν τῇ Αἰθιοπῆ τῆς Ἱερουσαλῆμ (Οὐδέστμινστερ Ἀμπν). Ὁ Ἐπίσκοπος Gloucester εἶπεν ὅτι θὰ προσπαθῆσιν νὰ εὔρη γραπτὸν τι σημεῖον τῆς ἐκθέσεως, ἀλλ' εἶπεν ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα εἶναι πῶς περίπλοκον καὶ θὰ ἦτο ὀρθὸν ὅπως συζητήσῃ αὐτὸ ἡ κοινὴ Ἐπιτροπὴ ἧτις ἐγένετο πρότασις ὅπως διορισθῆ.

Εἶτα ἡ συνδιάσκεψις προέβη εἰς τὴν συζήτησιν περιλήψεως, ἧτις προπαρασκευάσθη, καὶ συνεζήτησεν ἐν λεπτομερείᾳ τὰς παραγράφους αὐτῆς. Ἡ Ὁρθ. Ἀποστολὴ ἔλαβε τὴν περιλήψιν μεθ' ἑαυτῆς ἐν τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ὑπογράψωσιν αὐτὴν τὴν ἐπομένην πρωΐαν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην προσελθὼν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας ἐξέφρασε τὰς θεομὰς αὐτοῦ εὐχαριστίας πρὸς τὴν ἀποστολὴν καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ γνησῶν μέρῃ προόδῳ ἐν τοῖς ἐπιτευχθεῖσιν ἀποτελέσμασιν. Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐξέφρασε καὶ αὐτὸς τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ καὶ τὰς εὐχαριστίας ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς Ἀποστολῆς.

Ἡ Συνδιάσκεψις τότε διελύθη καὶ τὰ μέλη αὐτῆς μετέβησαν εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ Παλατίου τοῦ Λάμπεθ ἔνθα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας ἀνέπεμψε δεήσεις καὶ ἔδωκε τὴν εὐλογίαν. Ὡσαύτως ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἠύλογησε τοὺς παρόντας.

Γεώργιος Chichester
Ὁ Κερκύρας Ἀθηνᾶγόρας

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

Ἰουλίου 15—18, 1930

Μεταξὺ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἀντιπροσώπων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας ἀφ' ἑτέρου διεξαχθεισῶν ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ.

1) Συνεφωνήθη ὅπως διορισθῆ κοινὴ Ἐπιτροπὴ ἐξ Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν πρὸς ἐξέτασιν δογματικῶν ζητημάτων.

2) Οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἀπεδέχθησαν ὅτι οἱ ὑποβληθέντες ὄροι μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν μετ' αὐτῆς ἐν κοινωνίᾳ διατελουσῶν Ἐκκλησιῶν ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας ἀφ' ἑτέρου, οἵτινες ἰδρυοῦσιν ἐν τῷ 1921 πρὸς τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας περὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, καίτοι δὲν ἀνεκοινώθησαν ἐπισήμως εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι ὡς πρὸς τὸ πνεύ-

μα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

3) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἀπεδέχθη ὅτι οἱ ὑποβληθέντες ὄροι μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας καίτοι δὲν ἐξητάσθησαν ἔτι ἐπισήμως θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσσωσι χρήσιμον βᾶσιν συζητήσεως κατόπιν τροποποιήσεών τινων.

4) Οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν ζητήμασι πίστεως ἢ αὐθεντικῆς ἀποφάνσεις ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ θὰ ἐδίδοτο ὑπὸ τοῦ ὅλου σώματος τῶν Ἐπισκόπων, μὴ ἀποκλειομένης ὅμως τῆς συναρχίας τοῦ κλήρου μετὰ τοῦ λαοῦ κατὰ τὰς συζητήσεις.

5) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ ἠδριτικὴ ἀπόφάνσις περὶ δογματικῶν ζητημάτων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκει εἰς τὸ ὅλον σῶμα τῶν ἐπισκόπων ἐν Συνόδῳ, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐκφράσεως γνώμης ὑπὸ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

6) Οἱ Ἀγγλικανοὶ ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν ὅτι ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ ὁ Ἐπίσκοπος κέκτηται δικαιοδοσίαν ἐν ζητήμασι πίστεως καὶ πειθαρχίας διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ δικαστηρίου πρωτοδικῶς καὶ ὅτι προβλέπεται ἔκκλησις εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ἢ εἰς ἀνάλογον σῶμα.

7) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν ὅτι ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ πνευματικαὶ ὑποθέσεις δικάζονται ἐν πνευματικοῖς δικαστηρίοις καὶ ὅτι ἡ ἀπόφασις προκειμένου περὶ ἐπισκόπου ἀνήκει εἰς δικαστήριον ἐξ ἐπισκόπων, προκειμένου δὲ περὶ ἄλλων κληρικῶν εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἐνεργοῦντα διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ δικαστηρίου.

8) Οἱ Ἀγγλικανοὶ ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ ἡ χειροτονία δὲν εἶναι ἀπλῶς διορισμὸς τινος εἰς ἰδιαιτέραν τινὰ θέσιν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ χειροτονίᾳ παρέχεται εἰς τὸ χειροτονοῦμενον πρόσωπον εἰδικὸν χάρισμα ἰδιάζον εἰς τὸν βαθμὸν αὐτοῦ, ὅτι ἡ φύσις τῆς εἰδικῆς χάριτος δηλοῦται διὰ τῶν λέξεων τῆς χειροτονίας καὶ ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ἡ χειροτονία εἶναι μυστήριον.

9) Οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ὁ πρόλογος τοῦ χειροτονητικοῦ δηλοῖ: «ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἀποστόλων οἱ βαθμοὶ οὗτοι τῶν λειτουργῶν, ἐπισκόπου, ἱερέως καὶ διακόνου ὑπῆρξαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι πρὸς τήρησιν ἀδιακόπου διαδοχῆς συνετάχθησαν αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν χειροτονίαν διατάξεις» ἐπὶ σκοπῷ ὅτι οἱ βαθμοὶ οὗτοι συνεχίζονται, γίνεται εὐλαβῶς χορῆσις αὐτῶν καὶ τιμῶνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας.

10) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι μένει ἱκανὴ ποιημένη ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφοῦ οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἀπεδέχθησαν ἤδη τὴν χειροτονίαν ὡς μυστήριον καὶ ἐδήλωσαν ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐκτίθεται αὐθεντικῶς ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς «Κοινῆς Προσευχῆς» καὶ ὅτι τὸ νόημα τῶν 39 ἄρθρων δέον νὰ ἐρμηνεύηται συμφώνως πρὸς τὸ βιβλίον τῆς Κοινῆς Προσευχῆς.

11) Οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν

τῷ Μυστηρίῳ τῆς Θ. Εὐχαριστίας τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς μεταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐν τῷ Κυριακῷ Δείπνῳ καὶ ὅτι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ δίδεται, λαμβάνεται καὶ δοθῆναι ἐν τῷ Δείπνῳ μόνον κατὰ τρόπον οὐράνιον καὶ πνευματικόν καὶ ὅτι μετὰ τὴν Θ. μετάληψιν τὰ ἀπομένοντα καθηγιασμένα δῶρα θεωροῦνται μυστηρικῶς ὡς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ· πρὸς τοῦτους ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διδάσκει τὸ δόγμα περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας ὡς ἐξετέθη τοῦτο ἐν τῇ ἀπαντήσεϊ τῶν Ἀρχιεπισκόπων Καντουρίας καὶ Ὑόρκης πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα XIII περὶ τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν, καὶ ὡσαύτως ὅτι κατὰ τὴν προφορὰν τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δεσμεύεται «ὅπως διὰ τῶν ἁξιωματικῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸ Αἷμα Αὐτοῦ ἡμεῖς καὶ ὅλη ἡ Ἐκκλησία Σου ὡς ἐγκλείουσα τὸ ὅλον ἄθροισμα τῶν πιστῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων τύχωμεν ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ ὅλων τῶν ἄλλων δωρεῶν τῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τοῦ πάθους Αὐτοῦ».

12) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ οὕτω γενομένη ἐκθεσις τῆς Ἀγγλικανικῆς διδασκαλίας περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας εἶναι ἱκανοποιητικὴ καὶ θὰ συνεφώνησεν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν ἂν συνετάσσοντο ἐκθεσις ἐν πάσῃ σαφηνείᾳ.

13) Οἱ Ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν ὅτι ἐν διαφόροις τμήμασι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας Ἀγγλικανοὶ κληρικοὶ τῇ αἰτήσεϊ τοῦ Ὁρθοδόξου κλήρου τελοῦσι μυστήρια χάριν Ὁρθοδόξων λαϊκῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ τύχωσιν αὐτῶν παρὰ τῆς ἰδίᾳς αὐτῶν Ἐκκλησίας· ὅτι οἱ Ἀγγλικανοὶ οὗτοι κληρικοὶ ἐπιθυμοῦσι πάντοτε ὅπως οἱ Ὁρθόδοξοι δι' οὓς τελοῦσι τὰ μυστήρια παραμένωσι πιστοὶ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ εἶναι πρόθυμοι ὅπως διδάσκωσιν αὐτοὺς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ ἀναγγέλωσιν εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους Ἐπισκόπους ἢ ἱερεῖς τὰ πρόσωπα ἅτινα λαμβάνουσιν οὕτω παρ' αὐτῶν τὰ μυστήρια ἢ διδάσκονται.

14) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα τοῦ διακανονισμοῦ παρομοίων περιστατικῶν μέλει νὰ τύχῃ συζητήσεως ἐν τῇ μελλούτῃ Συνόδῳ τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι, κατὰ τὴν προᾶξιν τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ Ἀγγλικανοὶ δὲν ἀνοβαπτίζονται.

16) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ τὴν μέλλουσαν Προσύνοδον αὐτῆς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν θὰ ἀντεῖθετο ἴσως εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ βαπτίσματος τῶν παιδῶν, τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ἀπὸ Ὁρθοδόξων βιβλίων ὑπὸ Ἀγγλικανῶν κληρικῶν, τοῦ γάμου ἢ ἄλλων τινῶν τελετῶν τελοῦμένων ὑπὸ Ἀγγλικανῶν κληρικῶν (ἐν περιπτώσει ἀνάγκης καὶ ὅπου ἀδύνατος ἢ παρουσία Ὁρθοδόξου ἱερέως) ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ὅλοι οἱ βαπτισθέντες ἢ συζευθέντες καταγράφονται ἀπαραιτήτως ὡς Ὁρθόδοξοι καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν δηλῶνται ὅσον τὸ δυνατὸν ταχέως εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ὁρθόδοξον ἀρχήν.

17) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσε προκειμένου περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὅτι ἐπισκεψμένης ἐπισήμου ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν δύναται ἐπισήμως νὰ ἐγκρίνη προᾶξιν δι' ἧς δὲν ἔχει πληροξυστικότητα, φρονεῖ ὅμως ὅτι ἡ προᾶξις καθ' ἣν Ὁρθόδοξοι μεταλαμβάνουσι παρ' Ἀγγλικανῶν ἱερέων ἐν περιπτώσει ἐσπέρως ἀνάγκης καὶ ὅπου ἡ παρουσία Ὁρθοδόξου ἱερέως ἀποβίνει ἀδύνατος, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξυκολουθήσῃ, ἐὰν Ὁρθόδοξος ἀρχὴ μὴ προβῇ εἰς τὴν ἀπεγορευσιν ταύτης προᾶξεως.

ΤΑ ΞΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἐπιμνηστικῶς τῶν νομοθετικῶν σωματίων ἐφηφίσθη τὸ περὶ τῶν ξένων ἐν Ἑλλάδι σχολείων ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποῦ ξένα μὲν σχολεῖα χαρακτηρίζονται τὰ μὴ ὑπὸ Ἕλληνας πολίτου ἢ νόμικου προσώπου ἑλληνικοῦ ἐν Ἑλλάδι ἐδρευόντος ἰδρυθέντα ἐν Ἑλλάδι ἰδιωτικὰ σχολεῖα, ἀπαγορεύεται δ' ἐφεξῆς ἡ λειτουργία ξένου σχολείου ἀνευ ἀδείας διὰ νόμου χορηγούμενης, ὡς καὶ ἡ φοιτήσις παιδῶν ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἀμφοτέρων τῶν φύλων εἰς ξένα σχολεῖα στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ εἰς νηπιαγωγεῖα, εἰς τοὺς παραβάτας γονεῖς καὶ κηδεμόνας ἐπιδοκλομένου προστίμου, ἐν ἐπιμονῇ τῶν δὲ καὶ ποινικῆς τιμωρίας φυλακίσεως. Τὰ δὲ ξένα σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ὡς καὶ τὰ χάριν τῶν μαθητῶν ξένης ὑπηκόου διατηρούμενα δημοτικὰ σχολεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν διδασκτικὰ βιβλία ἢ εἰκόνας ἢ χάρτας περιεχομένου ἀνακριβοῦς ἢ δυσμενοῦς διὰ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἢ τὴν ἐπίσημον θρησκείαν τοῦ κράτους καὶ νὰ διδάσκουν ἑλληνιστὶ καὶ δι' Ἑλλήνων τὸ γένος καὶ τὴν ἰθαγενεῖαν διδασκάλων, ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, τὸ μάθημα τῶν νέων ἑλληνικῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τῶν νέων καὶ ἀρχαίων εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης. Ἡ ἐποπτεία τοῦ κράτους εἰς τὰ ξένα ἐκπαιδευτήρια ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων καὶ καθ' ὃν τρόπον ἀσκεῖται καὶ ἡ ἐποπτεία ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Ἐν τῇ εἰσηγ. τοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσει ἀναπτύσσονται οἱ λόγοι οἱ ἐπιδοκλόντες τὴν λήψιν τοῦ μέτρου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς φοιτήσεως μαθητῶν, Ἑλλήνων ὑπηκόων, τοῦ δημοτικοῦ σχολείου εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι ξένα σχολεῖα. Ἐξ αὐτῆς δὲ πληροφροσόμεθα ὅτι ἐν συνόλῳ λειτουργοῦν ἡδὴ ἐν Ἑλλάδι 46 ξένα σχολεῖα μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ἀλεξανδρουπόλεως, Καβάλλας, καθὼς καὶ εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Ἐξ αὐτῶν τὰ 2 εἶνε γερμανικά, 3 ἀμερικανικά, 18 ἰταλικά καὶ 23 γαλλικά. Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἔχουν ἐγγραφῆ ἐν συνόλῳ 9.390 μαθηταί, ἐξ ὧν 3.752 ἀρρενες καὶ 5.638 θήλειαι.

Πλὴν τῶν ἀμερικανικῶν, τῶν ὁποίων ἡ λειτουργία

ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1924, πάντα τὰ λοιπὰ λειτουργοῦν ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων. Ἐπὶ τῶν ξένων σχολείων ἡ ἐποπτεία τοῦ Κράτους ἤσκειτο μέχρι τοῦ ἔτους 1926 ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἐπιθεωρητῶν τῆς μέσης καὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ' ἡ ἐποπτεία αὕτη ἦτο τόσοσ πημμελής, ὥστε ὁ τρόπος τῆς λειτουργίας των δ' ἐφευγε σχεδὸν τὴν προσοχὴν τοῦ Κράτους.

Περαιτέρω ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει ὅτι, παρὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1926 ἴδρυσιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ εἰδικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ιδιωτικῶν καὶ τῶν ξένων σχολείων, δὲν κατωρθώθη ν' ἀσκηθῇ ὀπωσδήποτε πραγματικὴ ἐποπτεία τῶν ξένων σχολείων. Παρατίθενται χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἐκ τῆς τελευταίας ἐκθέσεως εἰδικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ξένων σχολείων, ἐκ τῶν ὁποίων καταφαίνεται, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν παρ' ἡμῖν ξένων σχολείων θέλουσ ν' ἀγνοοῦσ τὴν ἀπὸ τῶν μεσῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος γενομένην παιδαγωγικὴν κίνησιν καὶ ἐμμένουσ εἰς τὰς μεσαιωνικὰς ἀντιλήψεις καὶ θεωρίας. Ἡ ὅλη μόρφωσις τῶν φοιτῶντων εἰς αὐτὰ συνίσταται εἰς ἓν ἐπιχρῖσμα μορφώσεως ὅλως ἐξωτερικόν, χωρὶς τοῦτο ν' ἀναπτύσση τὸν νοῦν, νὰ θίγῃ τὸ συναισθημα καὶ νὰ τονώγῃ τὴν βούλησιν αὐτῶν κλπ.

Ἐναντίον τοῦ μέτρου τούτου τῆς προστασίας τῶν ἑλληνοπαίδων ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς θρησκευτικῆς φθορᾶς, τῆς ἀπὸ τῶν πλείστων ἐν Ἑλλάδι ξένων σχολείων προσγινομένης εἰς τὰ τέκνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, οἱ ἐνδιαφερόμενοι κύκλοι ἀντέδρασαν διὰ μέσων παντοίων, πρὸ πάντων δὲ διὰ τῆς ψευδολογίας καὶ τῆς διαβολῆς καὶ ἰδίᾳ δι' ἀνταποκρίσεων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διὰ νὰ πεισθῇ ὁ κόσμος ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἐκηρύχθη «θρησκευτικὸς διωγμός» κατὰ τῶν ξένων θρησκευμάτων ἐκ φανατικῆς μισοξενίας καὶ μισαλλοδοξίας τῶν παρ' ἡμῖν ἰθυόντων τὰ δημόσια. Δυστυχῶς ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἐν τε τῇ Γερουσίᾳ καὶ τῇ Βουλῇ ἐπιδειξαντες ἀλληλεγγύην τινα πρὸς τοὺς φερομένους ὡς ἰδιοκτητῆς τῶν σχολείων τούτων, ὅσον δὲ καὶ ἂν ἦσαν ὀλίγοι, διὰ τῆς συνηγορίας των ὑπὲρ ἐξαίρεσεως ἰδίᾳ τοῦ Λεοντείου Λυκείου, ἧτοι τοῦ σχολείου ἐκείνου, τὸ ὅποσον πρῶτον ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ καὶ διὰ τὸ ὅποσον καὶ μόνον ἤξιζε νὰ ψηφισθῇ ἴδιος νόμος, ἀπέδειξαν ὅτι δὲν αἰσθάνονται διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἑλληνικὴν δεοντολογίαν, ὅτι αἰσθάνεται ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός. Εὐτυχῶς ἡ ἀντιλήψις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὑπῆρξεν ἡ πρόποσα, καὶ τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη ἀκέραιον.

Ἡ κυβερνησις εἶνε ἀξία θερμῶν συγχαρητηρίων πρῶτον μὲν διότι ἔθεσε τέρμα εἰς μίαν κατάστασιν, ἡ ὅποια ἀπετέλει κατάφωρον προσβολὴν εἰς τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερά τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὴν ὅποσαν ὁμως οὐδὲ μία ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐτόλμα νὰ ρυθμίσῃ ὡς ἐπέβαλλεν ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία καὶ ἀξιοπρέπεια· δεύτερον δέ, διότι καθ' ὅλον τὸ στάδιον τῆς καταρτίσεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ κατὰ τὴν ὑποβολὴν αὐτοῦ πρὸς κύ-

ρωσιν εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἐπέδειξεν ἐμμογήν ἀκλόνητον εἰς τὰς ἀντιλήψεις τῆς καὶ ἀντιδρασιν κατὰ τῶν παντοίων πιέσεων, τὰς ὁποίας ἐμηχανάτο κατ' αὐτῆς ὁ κύκλος τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου δεινῶς πληττομένων.

Ὡς ἀνέπτυξαν ὅ,τε πρωθυπουργός, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως καὶ ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν, μάλιστα δὲ ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργός, ὁ νόμος οὗτος ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀπαίτησιν τῆς ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως.

«Μέσα εἰς τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀναγεννήσεως ἡ ὅποια ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ διὰ νὰ ἀποτελεσῇ τὴν πρωτοπορίαν τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, μέσα εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ἕνας ἀπὸ τοὺς θεμελιῶδεις λίθους εἶνε καὶ τὸ νομοσχέδιον τῶν ξένων σχολῶν, εἶπε τελευτῶν τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ ἀγόρευσιν του ὁ ὑπουργός τῆς Παιδείας. Ἀποδίδομεν εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μίαν οὐσιαστικὴν καὶ μίαν συμβολικὴν σημασίαν. Ἡ οὐσιαστικὴ σημασία εἶνε ὅτι τερματίζει μίαν κατάστασιν ἀτοπον καθ' ὃν τρόπον ὅλα τὰ σύγχρονα ἐλεύθερα δημοκρατικὰ κράτη τὴν ἔχουσ τερματίσῃ εἰς τὴν πατρίδα των. Ἀλλὰ ἔχει ἐπίσης καὶ μίαν συμβολικὴν σημασίαν. Διότι ἀποδεικνύει ὅτι ἔπειτα ἀπὸ καθυστέρησιν μακρὰν περίπτου ἐνὸς αἰῶνος συγκεντροῦμεθα διὰ νὰ βαδίσωμεν πρὸς ἓνα καλλίτερον μέλλον».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ἘΚΚΛΗΣΙΑ ἙΛΛΑΔΟΣ

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς καὶ τῷ νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα πρὸς πάντας τοὺς Προέδρους τῶν Ἀυτοκεφάλων Ὀρθοδοξῶν Ἐκκλησιῶν.

—Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐδεξιώθη ὡς συνήθως τοὺς παρεπιδημοῦντας Ἀρχιερεῖς καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐκόπη δὲ καὶ ἡ Βασιλόπηττα. Ἐκ τῶν Ἀρχιερέων ἐν τῇ τραπέζῃ παρεκάθησαν οἱ Σεβ. Ἀμερικῆς, Τραπεζοῦντος, Ἀδριανουπόλεως, Πτολεμαίδος, Γυθείου, Κυθήρων, Σεβαστείας, Σταυρουπόλεως καὶ Βρεσθένης. Τὴν ἐπαύριον δευτέραν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐδεξιώθη ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τοὺς Καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

—Ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦσιν ἀδιαθετοῦντες οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ζακύνθου καὶ Πρεβέζης καὶ δι' ὑποθέσεις αὐτῶν οἱ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως καὶ Πτολεμαίδος.

—Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου, 3 ἰσταμένου ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν του τὸ Ἀ. Πανελλήνιον Θεολογικὸν Συνέδριον ἐν Ἀθήναις, περὶ οὗ θὰ γράψωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

—Ἡ Α.Σ. ὁ Κερκύρας Ἀλέξανδρος κατὰ τηλεγράφημα αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀνεχώ-

ρῆσεν ἐκ Νέας Ὑόρκης διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν 28 παρελθόντος μηνὸς Δεκεμβρίου.

—Τῆ 24 Δεκεμβρίου ἀποθανὼν ἐκηδεύθη τῆ ἐπαύριον, χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ὁσίου Μελετίου Κωνσταντίνου Π. Οἰκονόμος. Ὁ μακαρίτης γεννηθεὶς τῷ 1866 μετὰ τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς ἐχειροτονήθη τῷ 1904 ὑπὸ τοῦ Ἐπιρηνουπόλεως (νῦν Δαρίας) Ἀρσενίου ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἐφέσου τῆς Μικρασίας ὑπηρετήσας εἰς διαφόρους Κοινότητες. Τελευταίως τῷ 1914 ἐφημερεύων ἐν τῇ Κοινότητι Ν Φωκαίας καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως ὑποστηρίζων τὰ συμφέροντα τῶν Χριστιανῶν, προὐκάλεσε τὴν μὴνυ τῶν δικωτῶν αὐτῶν καὶ μόλις διασωθεὶς ἀπὸ βεβαίου θανάτου κατέφυγεν εἰς Μυτιλήνην. Ἐπηρετήσας καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τριετίαν, ἦλθεν ἐν τέλει τοῦ 1917 εἰς Ἀθήνας. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου ἔτους δ' ἐκλογῆς διορισθεὶς ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ὁσίου Μελετίου, ἐμόρφωσε καὶ ἀνέδειξε τὰ τέκνα του, διὰ δὲ τῶν ἀρετῶν καὶ τοῦ ἱερατικοῦ του ζήλου εἶχεν ἀποκτήσει τὴν ἀγάπην καὶ τὸν μέγαν σεβασμὸν τῶν ἐνοριτῶν του.

—Τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῶν Χριστουγέννων ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου Καρδίτης χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσαίων κ. Ἰεζεκιὴλ ἱεροῦργησεν ὁ Ἱεροκῆρυξ Ἀρχιμ. Σωκρ. Ἀναζηλῆς, μετὰ τοῦ διακόνου τοῦ ναοῦ ἵνα κοινωνήσωσιν οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων οὓς ὁ ἴδιος προηγουμένως εἶχεν ἐξομολογήσει. Παρευρέθησαν οἱ διδάσκαλοι ὑπὸ τὸν εὐσεβῆ Ἐπιθεωρητὴν κ. Ἰω. Τσότραν πολλοὶ τῶν γονέων καὶ χίλιοι διακόσιοι παῖδες, οἵτινες ἅπαντες ἐκοινωνήσαν ἐν μεγάλῃ τάξει κατὰ σειρὰν ἐξάδων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσαίων κ. Ἰεζεκιὴλ πρὸ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων μετ' ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Δημαρχου, τοῦ Προεδρεύοντος τῶν Πρωτοδικῶν, Διοικητοῦ τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῶν Προέδρων Ἐμπορικοῦ καὶ Κτηματικοῦ Συλλόγου ἐπὶ διήμερον περιήλθον τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως Καρδίτης πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τοὺς πτωχοὺς. Συνέλεξαν δὲ δρ. 23.000 ἐξ ὧν δρ. 2.000 προσέφερε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης.

—Ἐν Καρδίτῃ ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ Ἐπισκοπείου κ. Σ. Ἀποστολάκη, τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Π. Βαμβούλη καὶ τοῦ τραπεζίτου κ. Κ. Τσαγανοπούλου ἐν τῷ μητροπολιτικῷ γραφείῳ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἡ κλήρωσις μιᾶς ἀπόρου κόρης ἐκ καταλόγου 85 ὀνομάτων ὑποβληθέντος ὑπὸ τῶν ἱερέων τῶν 6 ἐνοριῶν τῆς πόλεως τὴν ὁποίαν προικίζει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσαίων κ. Ἰεζεκιὴλ τρίτον ἤδη ἔτος διὰ δρ. 5.000 Ὁ κλήρος ἠνύνησε τὴν ὀρφανὴν Εὐδοξίαν Τρικκαλινῷ.

—Διὰ Διαταγμάτων τῆ 5 Δεκεμβρίου π. ἔτ. ἐκδοθέντων καὶ τῆ 13ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντων ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 391 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, α) ἡ κωμόπολις Δελβινακίου τῆς Ἠπείρου ἀποτελεῖ ἴδιαν ἐνορίαν, εἰς ἣν ὑπάγονται καὶ αἱ τέσσαρες συνοικίαι αὐτῆς· β) συγχωνεύεται ἡ Ἱερά Μονὴ «Παναγία τῶν Κανάλων» εἰς τὴν Ἱεράν

Μονὴν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κίτρους· γ) τὸ χωρίον Χάβαρι τοῦ Δήμου Ἐλίσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἠλείας, ἀποσπώμενον τῆς Ἐνορίας Ἁγίου Γεωργίου Χαβαρι, ἀποτελεῖ ἴδιαν ἐνορίαν μετ' ἐνοριακὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος· δ) τὸ χωρίον Μετοχιον τοῦ Δήμου Κηρέως, ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Σπαθαριον, ἀποτελεῖ ἴδιαν ἐνορίαν μετ' ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου· ε) ὁ Συνοικισμὸς Χολαργοῦ τῆς Κοινότητος Χαλανδρίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ ἴδιαν ἐνορίαν μετ' ἐνοριακὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· ς) ἡ Ἱερά Μονὴ «Γαυκάς» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος συγχωνεύεται εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ὀλυμπιωτίσσης τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως· ζ) τὸ χωρίον Κακιοροῦκα τ. δ. Πηγαίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἠλείας, ἀποσπώμενον τῆς ἐνορίας Μαζαρακίου τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, ἀποτελεῖ ἴδιαν ἐνορίαν μετ' ἐνοριακὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

—Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν προέβη εἰς τὴν βράβεισιν τοῦ περιοδικοῦ «Ἠπειρωτικὰ Χρονικά» (βραβ. 10.000 δραχ.), ὡς τοῦ καλλίστου τῶν ἐπιτοπιῶς ἐκδομένων τοιούτων Χρονικῶν. Τὸ βραβεύομενον περιοδικόν, συμπληρώσαν πέντε τόμους, ἀποτελεῖ ἀπὸ τοῦδε λαμπρὰν συμβολὴν εἰς τὴν μακρὰν ἱστορίαν τῆς προσφιλεστάτης χώρας, ὀφειλομένην εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν τῶν συντακτῶν καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὴν πρόνοιαν, τὰς δαπάνας καὶ τοὺς μόχθους τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδωνος Βλάχου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΙΟΛΕΩΣ

Ἐν Κιολαῖς τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀνασταθεῖσα ἡ Ἀθωνιάς Σχολὴ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ὑπὸ τὴν προσωνυμίαν «Σεράγιον» γνωστὴν ρωσικὴν Σχῆτην τοῦ ἀγ. Ἀνδρέου. Ὁ Κανονισμὸς αὐτῆς, ἐκπονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Πρωτάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἀρχιμ. Εὐλογοῦ Κουρίλα, Δαυριώτου, ὁμοιάζει πρὸς τὸν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς οἰκοτρόφους μαθητάς, ἀριθμουμένους ἐφέτος εἰς 40. Ἡ σχολὴ περιλαμβάνει πάσας τὰς γυμνασιακάς τάξεις καὶ τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ὡς καὶ τὰ ἀνώτερα θεολογικὰ τοῦ τύπου τῆς Ριζαρείου σχολῆς, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ μαθήματα Παλαιογραφίας καὶ Βιβλιονομίας. Πρὸς τοὺς θεωρητικοὺς μαθήματα οἱ τροφίμοι τῆς Ἀθωνιάδος διδάσκονται καὶ Γεωπονίαν, Δασονομίαν, Ἀμπελοουργίαν, Ἐλαιοκομίαν καὶ Μελισσοκομίαν, ἐπὶ τοῦτοις δὲ καὶ Ἀγιογραφίαν, Ξυλογλυπτικὴν καὶ Καλλιγραφίαν. Ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων εἶνε ὀκταετής, ἐφέτος ὅμως ἐσχηματίσθησαν μόνον αἱ τέσσαρες πρῶται τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας διδάσκουσιν ὁ ἐτὼς καθηγηταί. Ἡ Ἀθωνιάς τελεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Παντοκρατορινοῦ· πάντες οἱ λοιποὶ καθηγηταὶ εἶνε λαϊκοί, πλην τοῦ τῆς Ἐκκλησια. Μουσικῆς, διαιτῶνται δ' ἐντός τῆς σχολῆς δωρεάν. Πλήν τῶν μοναχῶν καὶ τῶν δοκιμῶν προσελήφθησαν ὑπὸ τῶν μονῶν καὶ ἔξωθεν ὀρφανὰ καὶ τέκνα ἱερέων ἡλικίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν 15 ἐτῶν. Πλήν τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐπρομηθεύθη καὶ τυπογραφεῖον, ἐντὸς

μικροῦ δὲ ἐκδοθήσεται τὸ πρῶτον περιοδικὸν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀθωνιάδος ἐτελέσθησαν τῇ 23 παρελθόντος Νοεμβρίου ἐν ἐπισημότητι ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγ. Ὄρους, τῶν ἐν τῇ Ἱ. Κοινότητι ἀντιπροσώπων τῶν ἱερῶν μονῶν καὶ εἰδικῶν ἀντιπροσωπειῶν καὶ προϊσταμένων, ἀντιπροσώπου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐπίτηδες μεταβάντος εἰς Ἁγιον Ὄρος, ὅστις καὶ ἐξεφώνησε τὸν κατάλληλον τῇ περιστάσει λόγον, ἀφοῦ προτερον ὁ πατὴρ Εὐλόγιος ἐξέθηκε τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐπανιδρύσεως τῆς Ἀθωνιάδος, ὃ δὲ σχολάρχης αὐτῆς ἀπέπτυξε τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων. Τὸν ἀγιασμόν ἐτέλεσεν ὁ σεβ. ἐπίσκοπος Μελιτουπόλεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐν τοῖς ὑπ' ἀρθ. 50 καὶ 51 (1930) φύλλοις τοῦ «Πανταίνου» τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας δημοσιεύεται Ἐκθεσις τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρὸς τὴν περὶ αὐτὸν Ἱ. Σύνοδον ἐπὶ τῆς ἐν Λονδίνῳ ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας καθώρισε τὰς ἐπιφύσεις αὐτῆς εἰς τὸ ζήτημα τῶν γάμων τῶν τελευμένων μὲν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ μὴ ἀναγνωριζομένων ὑπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς, ἀνετέθη δὲ εἰς νομομαθῆ νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα ἵνα εἰσηγηθῇ τὸν διὰ νόμου καθορισμόν.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισε σὺν ἄλλοις ὅπως ἀνεγείρῃ ἐν Ἱεροσολύμοις ξενῶνα διὰ τοὺς ἐκάστοτε μεταβαίνοντας εἰς προσκύνησιν τῶν ἁγίων Τοπῶν σέρβους προσκυνητάς.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐκπονήσασα νέον πρόγραμμα διὰ τὰς ἐν Σερβίᾳ ἱερατικὰς σχολὰς ἤβηξε τα ἔτη τῆς φοιτήσεως ἐκ πέντε εἰς ἕξ καὶ εἰσήγαγεν εἰς αὐτὸ τὸ μάθημα τῆς γεωργίας, ἐκ δὲ τῶν γλωσσῶν ὥρισεν ὅπως διδάσκονται ἐν αὐταῖς, πρὸς τῇ σερβικῇ καὶ τῇ παλαιοσλαβωνικῇ, ἢ ρωσικῇ, ἢ γερμανικῇ, ἢ λατινικῇ καὶ ἢ ἑλληνικῇ. Πολλὴ προσοχὴ ἐπεστήθη εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γυμναστικῆς καὶ τῆς μουσικῆς.

Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας συνεδρίασασα ἐπὶ ἐπὶ πεντηκοστῆμερον, ἐτερμάτισε τὰς ἐργασίας της. Κατὰ τὰς δηλώσεις τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου Σερβίας πρὸς τὸν τύπον, τὸ σπουδαιότερον ἐκ τῶν ἐπασχολησάντων τὴν Ἱ. Σύνοδον ζητημάτων ὑπῆρξε τὸ τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἤδη κατήρτισε τὸ σχέδιον αὐτοῦ, ὑπολείπονται δὲ μόνον διαταξεῖς τινὲς αἰτίαι δέον νὰ κυρωθῶσι συγχρόνως πρὸς τὴν κύρωσιν τοῦ Καταστατικοῦ. Πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν ἡ Ἱεραρχία ἀνέθηκεν εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τούτων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις καὶ θὰ ὑποβαλῇ ταύτας τε καὶ τὸ Καταστατικὸν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα πρὸς ὑπογραφὴν. Ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης ἐτόνισεν εἰς τὰς δηλώσεις του τὴν ζοφρανὸν του ἱκανοποίησιν ἐκ τῆς καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἐκθύμου ὑποστηρίξεως ἣς ἔτυχεν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως καὶ ἰδίως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς

Δικαιοσύνης. Ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεραρχίας ἐγένετο ἀνακαταρτισμός τῆς Ἱ. Συνόδου, κληθέντων εἰς ἵπαρτισμόν αὐτῆς τῶν ἐπισκόπων Νίσι καὶ Νοβι Σάδ σεβ. Δοσιθέου καὶ Εἰρηναίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ στοιχειώδης δημοτικὴ ἐκπαίδευσις καταστῆ ἀπολύτως ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς Βουλγαροπαιδας καὶ παρέχεται δωρεὰν εἰς τὰ κρατικὰ δημοτικά σχολεῖα. Ἐνεὰ σχολεῖα, δεχόμενα βουλγαροπαιδας, ὑπόκεινται εἰς τὴν ποινὴν τῆς καταργήσεώς των. Ἐπίσης τιμωροῦνται αὐστηρῶς οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες αὐτῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου ἐπισπεύδεται νὰ λάβῃ τὸ κῦρος νόμου καθ' ὅσον μάλιστα ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι πολλοὶ τῶν τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας, καὶ δὴ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας προκρίνουσι διὰ τὴν ἐκπαιδεύσιν τῶν τέκνων των τὰ ξένα σχολεῖα.

—Τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου παρ. ἔτους ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. Κγήμεντος Ἀχιλῆος ἐορτάζοντος τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Σόφιας ἐγένετο ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἡμέρας ἐν τῷ λαϊκῷ θεάτρῳ τῆς πρωτεύουσας ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν βασιλέων τῆς Βουλγαρίας, τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου, τῶν ὑπουργῶν, βουλευτῶν, καθηγητῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων προσώπων. Κατὰ τὰ περὶ τοῦ Πανεπιστημίου τεθεσπισμένα ἢ ἐορτῆ αὕτη ἔχει ὀρισθῆ καὶ ὡς τελετὴ παραδόσεως τῆς πανεπιστημιακῆς ἀρχῆς εἰς τὸν νέον πρύτανιν, ἐφ' ᾧ ὁ μὲν προπρύτανις ἀνεκοίνωσε τὰ κατὰ τὴν πρυτανεῖαν αὐτοῦ πεπραγμένα, ὁ δὲ νέος πρύτανις εἶπε τὸν προσήκοντα πρυτανικὸν λόγον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΜΗΣ

Εἰδήσεις ἐκ Λιθουανίας ἀναφέρουσιν ὅτι ἐπ' ἐσχάτων ἐπῆλθε μεγάλη ἐντασις τῶν μεταξὺ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῆς Λιθουανίας σχέσεων ἀπειλοῦσα τελεῖαν αὐτῶν διακοπὴν διὰ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ νῦν ἀποστολικοῦ ἀντιπροσώπου. Ὡς αἷτια τῆς διαστάσεως ταύτης ἀναφέρονται ἡ ἐπέμψις τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὰς μεταξὺ Λιθουανίας καὶ Πολωνίας διενέξεις καὶ ἡ δυσαρρέσκεια τοῦ πρώτου διὰ τὸν γάμον τοῦ λιθουανοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ρωμοϊκοῦ τὸ θρησκευμα, μετὰ γυναικὸς ἀνηκούσης εἰς τὸ δόγμα τῶν διαμαρτυρομένων.

—Κατὰ πληροφορίας ἐκ Σόφιας ἡ Α. Α. ὁ Πάπας ἐν τῇ ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Χριστουγέννων ὁμιλίᾳ του ἐξεδήλωσεν ἔντονον δυσαρρέσκειαν διὰ τὴν καὶ κατὰ τὸ ὀρθόδοξον δόγμα τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τῶν γάμων τῶν βασιλέων τῆς Βουλγαρίας μετὰ τὴν κατὰ τὸ λατινικὸν δόγμα τέλεσιν αὐτῶν ἐν Ρώμῃ. Ἡ δυσμένεια αὕτη τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης ἐξεδηλώθη τὸ μὲν διὰ τῆς εἰς δύο ἐν Βουλγαρίᾳ βουλγαροῦς ἐπισκόπους τοῦ Ρωμ. δόγματος διαβιβασθείσης ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ ἀπαγορεύσεως νὰ δεχθῶσιν ἀκρόασιν παρὰ τῷ βασιλεὶ μικρὸν μετὰ τὴν ἐν Σόφια γαμήλιον τελετήν, τὸ δὲ διὰ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ ἐν Σόφια ἀποστολικοῦ ἀντιπροσώπου. Αἱ αὗται εἰδήσεις ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Βουλγαρίας ἐνεκα τῆς στάσεως ταύτης τοῦ Πάπα δὲν παρέστη κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἐν τῷ ναφ τῶν ρωμαϊ-

κων της Σόφιας, παρά τας μεγάλας προς υποδοχήν αὐτῆς προετοιμασίας.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ περασθέντος Ὀκτωβρίου συνεκροτήθη ἐν Μπρούφαλο τῆς Ν. Ὑόρκης τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τὸ ἐπίσημον γενικὸν συνέδριον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας.

— Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀπεφάσισεν ὅπως εἰς τὰ Κυριακὰ σχολεῖα γίνεται συστηματικὴ διδασκαλία περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χρήσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν εἰς πάσας τὰς ἡλικίας ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἡ διδασκαλία αὕτη εἶνε ὅλων ἀπηλλαγμένη κομματικοῦ πνεύματος. Ἐπ' ἰσης ἐπήρσαν ἀπόφασιν δι' ἣς προτρέπεται ἡ Γερουσία ὅπως ἐνεργήσῃ ὡς τάχιστα ἵνα αἱ ἠνωμένοι Πολιτεῖαι δηλώσωσι συμμετοχὴν εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνoῦς Δικαιοσύνης, τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ἐπέδωκεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας εἰδικῇ ἐξ ἐπισκόπων ἐπιτροπῇ.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΙ

Ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν τῆς Θεολογ. Σχολῆς τοῦ ἐν Λωζάννῃ Πανεπιστημίου καταρτίζεται σχέδιον μεταρρυθμίσεως τῆς νῦν ἐν χρήσει προτεσταντικῆς λειτουργίας. Ὡς βάσις τῆς μεταρρυθμίσεως ἐλήφθη ἡ ἀρχαία λειτουργία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου καὶ ὁ κοπικὸς τύπος τῆς λειτουργίας τοῦ Μεγ. Βασιλείου, ὅστις θεωρεῖται χρησιμοποιηθεὶς κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνας ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Τὸ καταρτιζόμενον σχέδιον τῆς νέας λειτουργίας ἐπιτρέπει εἰς τοὺς πιστοὺς μετοχὴν εἰς τὴν λειτουργίαν διὰ κοινῶν ἕπαντήσεων εἰς τὰς αἰτήσεις καὶ τὰς

προσευχὰς τοῦ τελεταρχοῦντος πάστορος, καθιεροῦ δὲ καὶ νέα μέλη μελωδίας ἐν χρήσει μέχρι τοῦ νῦν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ ἄλλας τελετὰς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. Τὸ σχέδιον τοῦτο τῆς νέας λειτουργίας ἀποσκοπεῖ νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν προτεσταντικὴν λειτουργίαν καλλιτεχνικωτέρην ὕψην καὶ νὰ τονώσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐντύπωσιν. Κατὰ τῆς μεταρρυθμιστικῆς ταύτης κινήσεως ἤρχισαν νὰ ἐκδηλώνται ἀντιδράσεις εἰς τινὰς καλβινικοὺς κύκλους.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἠγγέλθη ἡ ἐκδοσις νέου περιοδικoῦ φιλοσοφικοῦ, θερησκευτολογικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοσμοθεωρία», ὁπτινος διευθυντὴς ἔστιν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Λούβιας. Θὰ ἐκδίδεται κατὰ διμήνην εἰς τεύχη ὀχθοκρονταπέλιδα, ἡ ἑτησίᾳ δὴ συνδρομὴ τοῦ εἶνε δρχ. 150.

— Ἐξέδοθη τὸ ΑΒ' τεῦχος τῆς «Θεολογίας» (Δεκ. 1930), διὰ τοῦ ὁποίου συμπληροῦται ὁ ὄγκος αὐτῆς τόμος. Περιεχόμενα αὐτοῦ εἶνε τὰ ἑξῆς: Β. Ἀντωνιάδου. Ὁ Ἰσθ' κατὰ τὸ βραβίον. Βασιλείου Βέλλα Ἡ Καρπορεθὴ καὶ ἡ ἔορτὴ τῶν Κίρριγι. Αεωνίδου Φιλιππίδου Θερησκευτολογικὰ μελετήματα. J. S. Negaton Νέον ἀντιγραφον κώδικος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιδος. Κριτικὸν καὶ βιβλιογραφικὸν Δελτίον: Γερασίου Κοσιδάκη Ὁ θεσμός καὶ ὁ καταρτισμός τῆς Συνόδου ἐν τῇ αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ Ἐμμ. Μυτιληναίου, κλ. Πινὰς κυρίων ὀνομάτων τοῦ Η' τόμου.

Ἀποστόλου Γ. Κωνσταντινίδου, Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς Ἱερουσόλυμα. Εἰκονογραφημένον Προσκυνητάριον, ἥτοι Ὁδηγὸς τῶν κυριωτέρων ἐν Παλαιστίνῃ ὀρθοδόξων ἐλληνικῶν προσκυνημάτων μετὰ προλόγων τῶν Δ. Α. Θ. Θ. Μ. Μ. τῶν Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν Α. Α. Σ. τῶν μητροπολιτῶν Αεγοντοπόλεως, Ἐρουσάλεως καὶ Ἰορδάνου. Β' ἐκδοσις. Ἀλεξάνδρεια Αἰγυπτου 1929 (Μετ' εἰκόνας).

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α
ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

99 Τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον Φωκίδος τοῦ Ο.Α.Ε.Π. προκηρῦττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν τριετὴ δημοπρασίαν οἱ ἀγροὶ τῆς ἐν Ἀγνικῶν:α Ἱ. Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, οἱ κείμενοι ἐν τῇ περιφερείᾳ Πετρομαγούλας καὶ Καρυῆς ὡς καὶ τὸ ἐν Σκριτοῦ Μετόχιον τῆς αὐτῆς Μονῆς Ἡ δημοπρασίαι γενήσεται ἐν Πετρομαγούλα καὶ τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 25 Ἰανουαρίου 1931 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνώπιον τῶν ὁμοδίων ἀρχῶν. Ἐν Ἀμφίση τῇ 24 Δεβρίου 1930. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου Ἀρχιμ. Ἀνανίας Μάνος.

100 Τὸ Ἠγουμενοσυβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τατάρνης προκηρῦττει ὅτι συνεπείᾳ τῷ ὑπ' ἀριθ. 54 τηλεγραφικῆς διαταγῆς τοῦ Τ. Συμβουλίου «Ο.Α.Ε.Π.» Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπλίας καὶ Ἐβρουτανίας ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν μοναστεῖς ἐνοικιάσεως τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Νεοχωαίου γεμερινοθερινὸν λαβυθριον τῆς Μονῆς καλούμενον Χουτένια ὑπὸ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ ὄρια μετὰ τοῦ δικαιοῦ τῆς καλλιέργειας τῶν ἐν αὐτῷ κτημάτων ἀρχομένης τῆς ἐνοικιάσεως ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἕ. ἔ. καὶ ληγουσῆς τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1930 ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 306 προκηρῦξεως τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἣς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Κερασσοχωρίῳ τὴν 28ην Δεκεμβρίου ἕ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς ὥρας 10ης μέχρι τῆς 12ης π. μ. ἐνώπιον τοῦ συμβολογράφου καὶ τοῦ

Εἰρηνοδίκου Ἀγραίων, ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Καρπενήσῳ ὑποκ)τος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἠγουμ)λιου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Τατάρνης τῇ 18η Δεκεμβρίου 1930. Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

101 Τὸ Ἠγ)μιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σιαμᾶδων δηλοποιεῖ ὅτι συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 201 ἕ. ἔ. ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῇ Μητροπόλει Τρίκκης—Σταγῶν Τοπικοῦ Συμβουλίου Ο.Α.Ε.Π. ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνεργηθήσασμένη ἐν Καλαμπάκῃ καὶ εἰς τὸν συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπον ἐνώπιον τοῦ ἐκεῖ κ. Εἰρηνοδίκου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς τῇ 4 Ἰανουαρίου 1931 ἡμέρᾳ Κυρ)κῃ καὶ ὥρα 10-12 π. μ. ἡ ἐκποίησις δύο (2) ἔκλων τῆς Μονῆς ἐτῶν τοῦ μὲν 16, τοῦ δὲ 15. καὶ ἐνὸς βουδ) ἀροτήρος ἐτῶν 9 ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεως τῆς ταυταριθ)μου διακηρῦξεως, ὧν γνῶσιν δύνανται νὰ λάβωσιν οἱ βουλόμενοι πρὸ πάσης πλειοδοσίας. Ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Σιαμᾶδων τῇ 17 Δεβρίου 1930. Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΡΜΟΝΗ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΡΧ. 50. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 50. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. 3
ΒΟΗΘΗ ΚΑΙ ΝΑΨΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΠΡΟΤΕΝΟΥΣΩΝ ΔΡΧ 100
ΝΑΨΗ ΚΑΡΠΙΩΝ ΔΡΧ. 50. ΙΕΡΕΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 50
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΔΡΧ. 30

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθῆναι